

Fattigdom och dess inverkan på barnets delaktighet

Emma Sampakoski & Patricia von Sybel

Lärdomsprov
Det sociala området
2022

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Det sociala området
Identifikationsnummer:	8489,8488
Författare:	Patricia von Sybel & Emma Sampakoski
Arbetets namn:	Fattigdom och dess påverkan på barnets delaktighet
Handledare (Arcada):	Eva Edgren
Uppdragsgivare:	Helsingfors Stad
<p>Fattigdom inverkar på barnets delaktighet inom småbarnspedagogiken, det skapar förutsättningar för barnets hållbara utveckling. Inom småbarnspedagogiken framkommer fattigdomen genom skillnaderna i barnens materiella resurser, hobbyer och sysselsättning på fritiden. På grund av barnens olika förutsättningar skapas försämrade delaktighet. Syftet med arbetet är att med hjälp av vetenskaplig litteratur ta reda på hur fattigdom inverkar på barnets utsatthet inom småbarnspedagogiken samt hur den professionella kan främja barnets delaktighet. Med hjälp av följande forskningsfrågorna har ett resultat tagits fram, <i>Hur inverkar fattigdom på barnets och familjens delaktighet inom småbarnspedagogiken? Hur kan delaktigheten bland fattiga barnfamiljer främjas inom småbarnspedagogiken? Hur påverkar fattigdom barnets framtid?</i> Litteraturer är från år 2011 och framåt. Barnets försämrade delaktighet påverkar på barnet själv samt barnets familj. Den professionella kan främja barnens delaktighet genom att aktivt lyssna, se, låta barnets röst bli hörd och ta barnets åsikter samt vilja i beaktande. Resultatet tar upp hur fattigdom påverkar småbarnspedagogisk verksamhet och hur det kan kopplas till barns upplevda delaktighet. Det eftersträvas efter att professionella inom småbarnspedagogiken ska ha nytta av lärdomsprovet och få mera information om hur fattigdom syns på daghemmet samt vad de kan göra för att främja de utsatta barnets delaktighet. I lärdomsprovet har vi fördjupat oss i centrala begrepp som delaktighet, fattigdom, småbarnspedagogik, tillhörighet och empowerment. Arbetets teoretiska referensram är delaktighet.</p>	
Nyckelord:	Fattigdom, delaktighet, likabehandling, empowerment, tillhörighet, småbarnspedagogik, FN-agenda 2030
Sidantal:	57
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Social Services
Identification number:	8489,8488
Author:	Patricia von Sybel & Emma Sampakoski
Title:	Economical vulnerability and its impact on the child's participation
Supervisor (Arcada):	Eva Edgren
Commissioned by:	Helsingfors Stad
<p>This article is a general literature thesis that discusses economic disadvantage and its effect on children's participation in early childhood education. The purpose of this work is, with the help of literature, to investigate how economic disadvantages affect children's exposure to early childhood education, as well as how professionals can promote and improve the children's participation in education. We have limited the literature by only using articles and materials that are a maximum of 10 years old. With the help of the scientific literature, we have found answers to our research questions. <i>How does poverty affect the child's and family's participation in early childhood education? How can participation among poor families with children be encouraged in early childhood education? How does poverty affect the child's future?</i> Financial disadvantages affect the child's participation negatively in early childhood education. Also, financial disadvantages affect the child's health negatively. In early childhood education, the economic vulnerability is noticeable in the differences in the children's material resources and hobbies. The children's varying domestic conditions creates poor participation. The child's reduced participation affects the child themselves as well as their family. The professional can improve the child's participation by actively listening, observing, and allowing the child's voice to be heard and take it under consideration to create a solution. We wish that professionals in early childhood education feel that they can gain information of financial disadvantages and its impact in early childhood education by reading this work. Keywords in this article are participation, financial disadvantage, early childhood education, belonging and empowerment.</p>	
Keywords:	Poverty, Participation, economic vulnerability, equal treatment, UN- agenda 2030, empowerment, belonging, early childhood education
Number of pages:	57
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Sosionomi
Tunnistenumero:	8489,8488
Tekijä:	Patricia von Sybel & Emma Sampakoski
Työn nimi:	Taloudellinen haavoittuvuus ja sen vaikutus lapsen osallisuuteen
Työn ohjaaja (Arcada):	Eva Edgren
Toimeksiantaja:	Helsingin Kaupunki
<p>Köyhyys vaikuttaa lapsen osallisuuteen varhaiskasvatuksessa sekä myös lapsen hyvinvointiin. Varhaiskasvatuksessa köyhyys havaitaan usein lapsen materiaalisten mahdollisuuksien ja vapaa-ajan kiinnostuksen kohteiden puutteissa. Tämä opinnäytetyö on tehty aiheita koskevaan kirjallisuuteen perehtyen ja sen tarkoitus on selvittää, miten köyhyys vaikuttaa lapseen varhaiskasvatuksessa ja miten varhaiskasvatuksen ammattilaiset voivat edistää lapsen osallisuutta. Olemme rajanneet käyttämäämme kirjallisuutta niin, että materiaalit ovat enintään 10 vuotta vanhoja. Tutkivan kirjallisuuden keinoin olemme löytäneet vastauksia kysymyksiimme. <i>Miten köyhyys vaikuttaa lapsen ja perheen osallisuuteen varhaiskasvatukseen? Miten köyhien lapsiperheiden osallisuus varhaiskasvatuksessa voidaan edistää? Miten köyhyys vaikuttaa lapsen tulevaisuuteen?</i> Lasten eriarvoisuus johtaa huonoon osallisuuteen varhaiskasvatuksessa. Lapsen huono osallisuus vaikuttaa edelleen sekä lapseen, että perheeseen. Varhaiskasvatuksen ammattilainen voi edistää lapsen osallisuutta aktiivisesti kuuntelemalla, havainnoimalla ja antamalla lapselle tilaa ilmaista ajatuksiaan. Tavoite on, että varhaiskasvatuksen ammattilaiset voivat hyötyä tästä opinnäytetyöstämme ja saavat sen myötä lisätietoa ja ymmärrystä, miten köyhyys vaikuttaa lapseen ja perheeseen. Kirjoituksen keskeiset termit: osallisuus, köyhyys, varhaiskasvatus, kuulumus ja voimaantuminen.</p>	
Avainsanat:	Köyhyys, osallisuus, tasa-arvoinen kohtelu, voimaantuminen, YK:n asialista 2030, varhaiskasvatus, kuulumus
Sivumäärä:	57
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	

INNEHÅLL

1	Inledning.....	6
2	Bakgrund.....	7
2.1	FN-agenda 2030	8
2.2	Vad är fattigdom	10
2.3	Centrala begrepp.....	12
2.4	Likabehandling och delaktighet inom småbarnspedagogik	13
3	Teoretisk referensram	14
4	Syfte och frågeställning	18
5	Metodik och arbetsprocess	19
5.1	Dataanskaffning	19
5.2	Bearbetning av data	20
5.3	Exklusionskriterier för artiklar	21
5.4	Analysmetod.....	22
5.5	Arbetsprocess	23
5.6	Etisk övervägning.....	24
6	Resultat	25
6.1	Fattigdom och dess inverkan på delaktighet	26
6.2	Pedagogernas främjande av delaktighet inom småbarnspedagogiken.....	30
6.3	Fattigdom och dess påverkan på barnets framtid.....	33
7	Resultatanalys	34
8	Diskussion	38
8.1	Metoddiskussion.....	38
8.2	Resultatdiskussion	39
8.3	Slutsatser	40
	KÄLLOR.....	42
	Bilagor.....	48

INLEDNING

Barn som kommer från fattiga familjerna upplever till 67% oro över framtiden. Detta kan tolkas som att barn från fattiga barnfamiljer blir påverkande av familjens ekonomi. Detta orsakar otrygghet hos både barnet och föräldrarna. Fattigdom leder till att barnens ansvarstagande ökar redan i ung ålder. Barnets delaktighet påverkas negativt av att inte ha möjlighet till samma resurser som andra barn. (Rädda barnen 2021)

Rädda Barnen (2021) har samlat in material om hur fattigdom påverkar barnets välmående genom att intervjua barnen. Undersökningen har gjorts under året 2021. Det var många barn som upplevde att familjens ekonomiska resurser skapar svårigheter i familjens vardag. Många barn upplever även att de inte kan delta i olika fritidsaktiviteter för att familjen inte har ekonomiska resurser för att stöda aktiviteterna. Flera barn upplever oro, avundsjuka och skuld känslor på grund av den ekonomiska skillnaden. Ut av barnen som hade besvarat frågorna har 21% varit tvungna att hjälpa sin familj ekonomiskt. Många barn upplevde även att familjen skulle behöva stöd speciellt under Coronapandemin.

Detta arbete är i samarbete med Helsingfors stad. Vi tar del av projektet hållbar småbarnspedagogik och valde temat FN-agendan 2030. Ett av FN-agendans mål är att utrota all form av fattigdom överallt. Vi begränsar oss till temat fattigdom i Finland på grund av att projektet handlar om hållbar småbarnspedagogik, småbarnspedagogiken kan avvika mellan olika länder och därmed har vi fokuserat på Finland. Vi använder även internationella källor för att utvidga informationen för att få ett pålitligt resultat.

Hållbar utveckling är viktigt globalt men även nationellt, det är en konstant förändring som sker i samhället för att säkerställa tryggheten i nuläget och även för kommande generationer. Fokus ligger i miljön, människor samt ekonomin och bör tas i beaktande då beslut fattas. Hållbar utveckling fokuserar på ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Ekonomisk hållbarhet handlar om att samhället behåller balansen ekonomiskt. Detta handlar om att de politiska besluten gällande Finlands ekonomi har inverkan på en hållbar utveckling. Det finns i dagsläget flera utmaningar gällande fördelningen av ekonomin, i framtiden exempelvis kommer äldreomsorgen att vara

överbelastad. Man kan med hjälp av att utbilda och sköta om blivande generationer stöda samhällets framtid och därmed öka sociala hållbarheten i Finland. Social hållbar utveckling handlar om att skapa social och kulturell trygghet i dagsläget och framtiden. Fattigdom, hälsovård, jämställdhet och utbildning är utmaningar som påverkar hållbarheten. Det krävs mycket arbete för att säkerställa en trygg och hållbar framtid för kommande generationer. Det allmänna välmående i samhället är grundstenen för en hållbar utveckling. (Ympäristöministeriö 2022) Hållbar utveckling är ett aktuellt tema och tar upp svårigheter samt utmaningar som gäller fattigdom. Det är en av faktorerna som försämrar den hållbara utvecklingen och därmed förstärker vikten av kunskap om fattigdomen.

Arbetet behandlar hur fattigdom påverkar barn och barnfamiljer. I arbetet kommer termerna delaktighet, likabehandling och småbarnspedagogik att vara centrala. Vi anser att fattigdom är ett viktigt ämne som berör många barnfamiljer i Finland. Det är ett tabubelagt ämne som bör behandlas mera. Med hjälp av aktuell litteratur kan man få fram en helhetsbild över hur fattigdom visar sig bland barnen och familjerna.

Rädda Barnen (2021) har samlat in material om hur fattigdom påverkar barnets välmående genom att intervjua barnen. Den undersökningen har gjorts under året 2021. Det var många barn som upplevde att familjens ekonomi skapar svårigheter i familjens vardag. Fattigdom leder till att många barns ansvarstagande ökar redan i ung ålder. Ett barns delaktighet påverkas negativt av att inte ha möjlighet till samma resurser som andra barn.

BAKGRUND

Delaktighet och likabehandling är viktigt bland barnen på daghem. Personalens roll på daghemmen har stor betydelse då det gäller delaktighet. Ämnet är värdefullt att undersöka då det berör en stor del av Finlands befolkning. Denna studie kan användas som stöd för att öka kunskapen eller förståelse om ekonomiskt utsatta barnfamiljer. Professionella kan använda sig av materialet för att få stöd i att bemöta barn och barnfamiljer som är i ekonomiskt utmanande livssituationer. (Rädda Barnen 2021)

Enligt grunderna för planen för småbarnspedagogik ska delaktighet, likabehandling och jämställdhet inkluderas i all verksamhet på daghem. Barnens, föräldrarnas och personalens åsikter bör beaktas. Sensitivt bemötande och barnets känsla av att på ett positivt sätt blir sedd och hörd stärker känslan av barnets delaktighet. Delaktigheten stärks genom att vårdnadshavarna tillsammans med barnet deltar i planering, genomförande och utvärderingen av verksamheten på daghemmet. I verksamheten på daghemmet ska alla behandlas likvärdigt. Ifall det förekommer ojämlikt bemötande bland barnen ska personalen ingripa konsekvent och på ett finkänsligt sätt. Uppmuntrande kommunikation med barnen stödjer barnets utveckling av identiteten. (Utbildningsstyrelsen 2022 s.20)

I Lagen om småbarnspedagogiken tar man upp syftet med verksamheten. Meningen är att barnet ska ha möjlighet att delta och påverka på faktorer som gäller barnet själv. Syftet med småbarnspedagogiken är även att stöda barnets förmåga att delta i kamratgrupper och personalen ska säkerställa att det finns en möjlighet för ett tryggt bemötande. (Lag om småbarnspedagogik 540/2018)

Alla barnfamiljer ska ha möjlighet till adekvat försörjning, kläder, mat, en trygg bostad och en säker livsmiljö. Avsaknaden av dessa påverkar familjeförhållandet. Fattigdom kan påverka negativt på barnets inläring, hälsa och beteende, vilket kan orsaka brist på delaktighet hos barnet. På grund av fattigdom kan barnet lätt känna utanförskap bland vänner, exempelvis inte ha en hobby eller möjlighet till att göra samma saker som sina vänner på fritiden. Detta försämrar delaktigheten hos barn. (Institutet för hälsa och välfärd 2020)

FN-agenda 2030

FN-agendan 2030 innefattar 17 mål och 169 delmål. Där första målet är att ”Utrotta all form av fattigdom överallt”. Detta syftar på länder som hör till Förenta nationerna. Meningen med FN-agendan 2030 är att göra framsteg socialt, ekonomiskt och miljömässigt då det gäller den hållbara utvecklingen. Målen är även mätbara och är möjliga att följa upp. Det är viktigt då målen ska uppfyllas av alla länder till år 2030. Många av målen har en relation till varandra. Framsteg i ett mål kan göra ett framsteg i

ett annat mål. Med hjälp av FN-agendan 2030 skapas en hållbar utveckling som innebär förändring i dagsläget problem utan att försvåra situationen och resurserna för kommande generationer. Avsikten är att kommande generationer ska ha lika möjligheter som människorna i dagsläget. Det finns tre dimensioner av hållbar utveckling ekonomiska, sociala och miljömässiga. När det gäller fattigdom har ekonomin en stor betydelse men sociala och miljöfaktorer har även en betydelse. Dessa tre dimensioner ger möjligheter att skapa en hållbar, rättvis och inkluderande utveckling för barn. (FN-förbundet 2016)

Betydelsen bakom FN-agendan är att se till att inget barn får bli diskriminerat på basen av kön, religion eller härkomst. Barnets bästa ska tas i beaktande i alla beslut som görs angående barnet. Alla barn ska få utvecklas i sin egen takt. Barnens röst ska bli hörd samt ha möjlighet att delta i beslut som angår dem själva. Alla barn ska respekteras. (Rauhut 2013 s.35–36)

Under målet ”utrota all form av fattigdom överallt” finns det fem delmål. Första delmålet är att utrota extrem fattigdom senast år 2030. Personer som lever på mindre än 1,25 US-dollar per dag hör till gruppen extremt fattiga. Det andra delmålet innefattar att senast 2030 ska mängden människor som lever i någon form av fattigdom enligt nationella definitioner halveras. Det tredje delmål innefattar att nationella system som exempelvis socialskydd ska vara tillgängliga för en väsentlig del för de som lever i fattigdom eller är utsatta. Det fjärde delmålet är att män och kvinnor ska ha samma möjlighet till ekonomiska resurser. Det betyder att kvinnor och män ska få lika betalt för samma arbete och behandlas lika ekonomiskt. Det femte delmålet innefattar motståndskraften hos de utsatta och fattiga. Minska risken för att utsättas för klimatrelaterade händelser. (FN-förbundet 2016) En del av delmålen fokuserar på extremfattigdom och är därmed inte direkt kopplade till detta lärdomsprov.

I dagsläget har fattigdom till en viss del blivit lägre då exempelvis utbildning och basvaror är mera tillgängliga över lag. Det som utsatta familjer saknar i många fall är säkerhet och makt. Därmed har FN-agendan 2030 också förväntningar på att fler människor ska kunna uppnå känsla av säkerhet och makt. Även om FN-agendan i flera

fall fokuserar på absolut fattigdom kan informationen i FN-agendan 2030 tillämpas också då det gäller relativ fattigdom. (FN-förbundet 2016)

Vad är fattigdom

Det finns två olika former av fattigdom, absolut och relativ fattigdom. Absolut fattigdom, som även kan kallas extrem fattigdom, är när minimikraven för mat, kläder och bostad inte uppfylls. Det är fråga om en persons undernäring, hunger och brist på ett grundläggande behov av ett mänskligt liv. Enligt världsbankens definition innebär absolut fattigdom att en person lever på mindre än 1,90 US-dollar per dag. Absolut fattigdom finns i utvecklingsländer men förekommer även i exempelvis Europa. (Eskelinen & Sironen 2017 s. 4–6)

I ett land som Finland anses fattigdomen vara relativ. Definitionen över relativ fattigdom är oförmåga för personer att delta och fungera i samhället som förväntat. Minimistandarden i samhället är att man icke lider av brist på ekonomiska resurser. Ett hushåll anses vara fattigt eller har en låg inkomst då de har i användning mindre än 60 procent av den övriga befolkningens medianinkomst. I Finland var risken för fattigdom år 2015 i en persons hushåll 14 220 euro per år, det vill säga ungefär 1185 euro i månaden. Det fanns allt som allt 634 000 hushåll med låginkomst. (Eskelinen & Sironen 2017 s. 4–6)

Majoriteten av befolkningen i Finland mår bra. Största delen av finländarna har en bra levnadsstandard med tanke på både arbete och utbildning. En stor del av befolkningen är också generellt nöjda med sin hälsa och livskvalitet. (Eskelinen & Sironen 2017 s. 17–18)

Ibland ses relativ fattigdom som ett bevis på att det inte skulle finnas någon verklig fattigdom i Finland. Relativ fattigdom kan i långa loppet leda till ett missnöje. I Finland resulterar fattigdom oftast att människor inte kan uppfylla sina drömmar. Missnöje om sin ekonomiska situation orsakar mera stress i vardagen. Stressen leder ofta till att sömnkvaliteten försämras, immunförsvaret försämras och våld i nära relationer kan förekomma. Människan ska ha rätt till att fritt uppnå de hen vill i livet. (Isola & Suominen 2016 s. 28–29)

Enligt artikeln ”Lapsiperheköyhyys Suomessa 2010-luvulla” är det svårt att definiera vad barnfattigdom är men tidigare har det varit en väldigt enkel förklaring på termen. Tidigare var enda faktorn i familjens inkomst och hur tillräcklig den är. Nu är definitionen mer mångfasetterad. Den brittiska fattigdomsforskaren Peter Townsend ger en definition om fattigdom där brister av resurser avgränsar familjen. Ifall resurserna är hinder för att anskaffa material eller gör levnadsomständigheterna otrevliga är det också en del av fattigdomen. Fattigdomen är inte endast materialförlust utan även psykosociala faktorer som kan påverka. När det gäller barnfattigdom är det också viktigt att beakta att barnen sällan har en egen inkomst. Detta leder till att barnfattigdom är mycket mera än pengar. Därför är det svårt att mäta fattigdomen bland barn. (Karvonen & Salmi 2016 s. 7) Fattigdomen kan forskas ur två olika synvinklar, som mängdmässig eller kvalitetsmässig faktor. Det innebär att man söker information om brister på resurser eller på sämre livskvalitet. (Daly & Kelly 2015)

Fattigdom mäts ofta med hjälp av inkomsten. Personer med låg inkomst är de som har resurser som är mindre än 60 procent av medianinkomsten. Att ha låg inkomst indikerar inte nödvändigtvis på att en person är fattig. Personer som exempelvis studeranden klassas som personer med låg inkomst. Personer som är utsatta kan ha behov av inkomststöd. Det erbjuds i Finland för personer som inte har en tillräcklig inkomst. (Hetemäki 2011)

Orsaker till att det finns fattiga barnfamiljer kan vara föräldrarnas långvariga arbetslöshet, studerande, ensamförsörjare eller långvarig sjukdom. Det kan leda till att man inte är kapabel att arbeta. Långvarig fattigdom återspeglas starkt på barnets välmående. (Partio 2019)

I hela Nyland har det sedan år 1995 funnits minst låginkomsttagare i jämförelse till Helsingfors och Finland som en helhet. År 2011 började antalet fattiga minska i både Nyland, Helsingfors och hela landet. Antalet låginkomsttagare i Helsingfors fortsätter växa, som är ett problem. I Helsingfors fördubblades fattigdomen mellan åren 2000 och 2013. År 2000 var antalet fattiga 21 500 och år 2013 var antalet 44 100. Högst var antalet år 2011. I Helsingfors har situationen varit sämst i hushåll med en förälder. I Helsingfors år 2013 bodde sammanlagt 15 500 barn i låginkomsthushåll. (Hietaniemi

2016) Dessa resultat är även endast baserade på statistik, men fattigdom är mera mångfasetterat och baserar sig ofta även på upplevelser.

En hög risk för fattigdom är ofta personer som är arbetslösa, kortvariga deltidsjobb, äldre, personer med funktionsvariationer, långtidssjuka, medlemmar i stora familjer samt ensamstående föräldrar. En ensamstående förälder utgör en stor andel av de fattiga. Det är oftast kvinnor som är ensamstående. Det har gjorts undersökningar på hur människor som har det bra ställt ekonomiskt, tänker om fattiga. Det finns människor som har det bra ekonomiskt och anser att det fattiga själv är orsaken till situationen. De som har det bättre ställt tror att de fattiga lever på statens bekostnad exempelvis på socialbidrag eller arbetslöshetsunderstöd. De har alltså uppfattningen som att de fattiga skulle klara sig själva om de bara ville. Dessa uppfattningar stämmer inte. Många som har ett arbete, får en lön som inte räcker till för att täcka utgifterna. Effekter som exempelvis kriminalitet, drar ofta allmänhetens uppmärksamhet till sig. Den svåra ekonomiska situationen hos familjer uppmärksammas inte alltid. (Giddens 2007 s.296–298)

Centrala begrepp

Delaktighet, likabehandling, fattigdom, småbarnspedagogik, tillhörighet och empowerment är centrala begrepp i lärdomsprovet. Begreppet delaktighet är centralt då fokuset ligger på hur fattigdom inverkar på barnets delaktighet på daghem. Begreppet likabehandling är också centralt då det är viktigt att alla barnen har samma rättigheter och möjligheter på daghemmen. Ingen ska favoriseras.

Delaktighet skapas då man tillhör en grupp man själv upplever betydelsefull. Respekt, tillit och möjlighet till att påverka skapar känslan om delaktighet för en individ. (Institutet för hälsa och välfärd 2020)

Med likabehandling menas att alla oberoende kön, ålder, språk, religion, åsikt, hälsotillstånd eller sexuell läggning ska behandlas lika. Alla individer ska ha samma möjligheter och ha tillgång till samma tjänster. De grundläggande rättigheterna ska vara samma för alla. (Justitieministeriet)

En individ är utsatt för fattigdom ifall hen kommer från ett låginkomsthushåll. (Tilastokeskus) När en individ har brist på tillräckliga levnadsresurser, upplever hunger, undernäring, otillräcklig tillgång till en utbildning, låg medellivslängd, hemlöshet och utanförskap, då utsätts hen för fattigdom. (Utbildningsstyrelsen 2022)

Med tillhörighet menas att människan känner sig som en del av exempelvis en grupp, organisation eller familj. Då människor känner känslan av samhörighet och visar lojalitet mot varandra kan man säga att tillhörighet skapas. Alla människor har ett behov av att tillhöra en grupp, det har en stor betydelse för psykiska välbefinnandet. (Psykologiguiden 2022)

Empowerment är då en person hittar sina egna starka sidor samt lär sig mera om sig själv. När en människa känner empowerment hittar hen en starkare sida av sig själv. (Veneri.net 2020) Som professionell är det meningen att stödja klienten att göra saker själv i sin vardag, ingenting ska göras åt klienten, det ska göras tillsammans med klienten.

”Med småbarnspedagogik avses en systematisk och målinriktad helhet som består av fostran, undervisning och vård av barn och i vilken i synnerhet pedagogiken betonas.” Detta är definitionen enligt lag om småbarnspedagogik (540/2018).

Likabehandling och delaktighet inom småbarnspedagogik

Daghemmen ska arbeta enligt en inkluderande verksamhetskultur för att främja likabehandling, delaktighet och jämställdhet. Att utveckla delaktighet är viktigt för att barnen ska få mera kunskap om rättigheter, gemenskap, ansvar och konsekvenser. Pedagogerna kan med sitt eget agerande skapa en miljö där barnen känner sig sedda och hörda. Det är viktigt att komma ihåg att även om alla barnen ska bemötas och behandlas likvärdigt så ska de behandlas enligt barnets egna behov. (Utbildningsstyrelsen 2022 s. 19–20)

Delaktighet kan användas då man ger information, vid förändringar eller vid problemsituationer för att hitta bra lösningar. Delaktighetens medverkan i problemlösning ökar medarbetarnas förmåga att hantera vardagliga problem. Det minskar även stress samt ökar även välmående och socialt fungerande. Då delaktighet skapas är det tydligt vad som ska göras. Pedagogerna ska fråga om medarbetarnas synpunkter och ser till att medarbetarna kommer till tals. Det leder till att motivationen stiger hos personalen eftersom de får känslan för att medverka samt känna sig respekterade. Att främja delaktighet skapar förtroende och en känsla av kontroll hos en medarbetare. (Hilmarsson 2020 s. 28–32)

Delaktighet får också medarbetarna att medverka och engagera sig. Förmågan till självständighet och kunskap att ta ansvar ökar också. Pedagogerna på daghemmet ska skapa delaktighet för att komma fram till det bästa sättet att utföra arbetet. Tilliten till medarbetarnas förmåga är också viktig. Då empowerment eller delaktighet förekommer på en arbetsplats är medarbetarna nöjda med sitt arbete och vill bidra till mera på arbetsplatsen. Ifall förmanen visar respekt och förtroende för de alla individuella arbetarna, uppnås ett samband mellan delaktighet som leder till att gruppen presterar bättre. Grupper utvecklas med hjälp av delaktighet. Delaktighet kan skapa välmående och öka trivsel. (Hilmarsson 2020 s. 28–32)

TEORETISK REFERENS RAM

Socialpedagogisk teori handlar om helhetssynen på samhället och människan. Socialt samspel och kommunikation är viktiga för att kunna utveckla och hitta sin egen personlighet. Ens egen identitet skapas. Socialpedagogikens teori handlar alltså om att utveckla sig själv och ständigt lära sig nytt. (Cederlund & Berglund 2017 s. 57–62) En av socialpedagogikens meningar är att främja delaktighet bland barn. (Cederlund & Berglund 2017 s. 41–43) Teoretiska referensramen för detta arbete är delaktighet. Delaktighet är ett viktigt begrepp som är centralt inom socialpedagogiken men främjas mycket inom småbarnspedagogiken. Att främja delaktighet och att känna sig delaktig är viktigt. I detta kapitel tar vi upp vad delaktighet är, hur man kan främja delaktighet samt positiva och negativa följder.

Att vara delaktig betyder att man känner att man tillhör en grupp och deltar aktivt. Med hjälp av delaktighet känner individerna möjlighet till tillhörighet och gemenskap på ett djupare plan. Det är viktigt att alla i gruppen upplever att de har möjlighet att påverka och bli hörda. Det är också viktigt att maktfördelningen bland individerna är jämn. En gemensam målsättning förstärker delaktigheten, det motiverar individerna också till att öka den. Det socialpedagogiska syftet med delaktighet är att stöda individens sociala tillväxt och förstärka tillhörigheten i samhället. När delaktigheten bland individerna är bra, ökar motivationen att vara aktiv i antingen samhället eller gruppen. (Nivala & Ryyänen 2015)

Det ställs allt högre krav på att kunna vara delaktig i dagens samhälle. Det antas att medborgarna är medvetna om de olika reglerna som finns i samhället, om inte så förväntas det att de själva kan ta reda på dem. Alla reglerna uppfattas inte som tydliga, det kan leda till känslan av osäkerhet. För att medborgarna ska exempelvis kunna ta del av all information som delas av myndigheterna via deras hemsidor, krävs tillgång till digital utrustning och kunskap om det. Språkkunskap krävs också, informationen kan vara svår att ta emot fastän den förmedlas på eget modersmål. Att byta arbetsplats eller arbetsuppgift kan kännas jobbigt då man kan gå miste om exempelvis arbetskamrater, umgänge eller bostadsort. Det leder till att man igen måste börja om att bli delaktig i den nya situationen. (Cederlund & Berglund 2014 s. 87–89)

Man bör även kommunicera och ha kunskap om när det är lämpligt att kommentera eller inte, samt förstå vad som är lämpligt att kommentera i olika sammanhang. Det är viktigt att kunna tolka andras gester, kroppsspråk, leenden och hantera röstläge. Det gynnar en att kunna olika etikettsregler i olika situationer för att ”passa in” och inte hamna utanför. Dessa är olika färdigheter och olika exempel på vad som krävs för en individ att känna sig delaktig i samhället. (Cederlund & Berglund 2014 s.87–89)

Upplevd delaktighet fungerar som ett skydd mot försämrat välmående och uteslutning. Delaktighet kan delas in i tre dimensioner, tillräcklig inkomst och hälsa, funktionell inkludering samt gemenskapsmedlemskap och medlemskap. Brist på någon av dimensionerna kan innebära försämrad delaktighet och en risk för utanförskap. Till det hör också ofta sociala, ekonomisk och hälsomässig inkompetens och ojämlikhet. Känslan om delaktighet skapas när en person känner sig delaktig i en gemenskap som

exempelvis i studierna, på arbetsplatsen eller i en hobby. Delaktighet syns genom att uppskatta andra, jämlikhet, möjlighet till att påverka och förtroende. Genom delaktighet har alla möjlighet till god hälsa, arbete, hem, utbildning och sociala relationer. Där ingår också rätt till att få reda på saker som angår en själv samt rättighet till att få sin egen röst hörd och känna att man blir hörd. (Institutet för hälsa och välfärd 2015)

Delaktighet kan främjas genom att öka utbildning inom småbarnspedagogiken, för att på bästa sätt kunna främja delaktighet bland barnen, stärka sina egna resurser samt stöda barnets sociala interaktionsförmåga och påverkansförmåga, hänvisa och stöda familjerna redan i tidigt skede, försäkra en trygg miljö för barnet och möjliggöra fritidsaktiviteter för alla. (Institutet för hälsa och välfärd 2015)

Barn har rätt till delaktighet, det är en central grundläggande och mänsklig rättighet som bygger på Finlands grundlag. Barnen har enligt sin utvecklingsnivå rätt till att påverka på frågor som gäller dem själva. De har också rätt till att ta del och påverka på samhällets och livsmiljöns utveckling. Den enskildas möjligheter ska främjas av allmänheten till möjligheter att delta i samhällelig verksamhet och få påverka på beslut som gäller den egna livsmiljön. Barnen har rätt till att deras åsikter tas i beaktande. Barnet ska fritt få uttrycka sin åsikt. Man får inte tvinga barnen till att säga sina åsikter, det ska vara frivilligt för dem. De ska få uttrycka sina åsikter utan någon typ av diskriminering. Vuxnas uppgift är att uppmuntra barnet till att uttrycka sina åsikter. Barnet ska känna att det är tryggt för hen att uttrycka sig. Barnen ska bemötas jämlikt med samma grundläggande rättigheter i förhållande till vuxna och i förhållande till andra barn. (Iivonen & Pollari 2020 s. 13–16)

Delaktighet är en rättighet för barn. Känslan av delaktighet främjar barnets hälsa, motivation och intresse. Med hjälp av delaktighet får barnen också en högre kontroll över sitt eget liv. Barnen utvecklas i att kommunicera, prioritera och formulera sina behov, det vill säga genom att uttrycka sig själva. Barnets självuppskattning ökar också med hjälp av delaktighet och ger positiva förutsättningar för det framtida livet. (Socialstyrelsen 2020)

På grund av fattigdom kan barn uppleva bristfällig delaktighet jämfört med andra barn. Det fattiga barnet kan oroa sig över familjens situation. Fattigdom i barnfamiljer påverkar barnet långt in i framtiden. Brist på grundtrygghet, dålig tillgång till tjänster

och höga boendekostnader gör det jobbigt för familjerna att klara sig och kan på grund av det känna brist på delaktighet i samhället. Allt detta påverkar också negativt på barnets välbefinnande och självbestämmanderätt, vilket också försämrar barnets delaktighet. (Lapsen oikeudet 2019)

Barnen behöver kläder. De växer snabbt och behöver klä sig enligt yttre faktorer som väder. Barnen i fattiga barnfamiljer har inte alltid möjlighet till hela eller rena kläder. Detta kan leda till att barnen kan känna sig sämre än andra, vilket också kan påverka på barnets delaktighet. I en del fattiga barnfamiljer är de tvungna att minska på hygienprodukter eller andra nödvändiga varor. Barnets blöja kanske inte exempelvis kan bytas så ofta som den borde bytas för att inte behöva köpa nya blöjor. Barnen kanske inte tvättas så ofta som de borde för att spara på tvål. Det kan leda till att vännerna på daghemmet tycker man är oren eller luktar illa. Detta kan påverka på barnets delaktighet på daghem socialt. (Salomaa 2014 s. 31–39) Därmed kan materiella resurser ha en mera invecklad inverkan på delaktigheten.

Att stärka delaktighet hos barn är viktigt då det påverkar på barnets välmående både på daghemmet och hemma. Att stärka delaktigheten på daghemmet påverkar också på beteendet och reaktioner hemma. Det ger en bra känsla för föräldrarna att deras barn är trygga och utvecklar sin delaktighet med jämnåriga. Då kommunikationen mellan vårdnadshavare och professionella på daghemmet fungerar bra skapar det också en trygghet och tillit för barnen. Med hjälp av leken och aktiviteter utvecklas barnens delaktighet och upplevelse av gemenskap. Det skapar också gemenskap mellan föräldrar och professionella. Det kan skapas genom tillit, diskussioner och bemötanden exempelvis i samband med föräldrakvällar. Delaktighet är viktigt för alla berörda på daghemmet, för föräldrarna, barnen och professionella. (Hem och skola 2019)

Det är viktigt som professionell att vara kapabel att samarbeta med barnet och vårdnadshavare. Professionella ska kunna skapa en förståelse för familjernas individualitet och respektera familjernas olika levnadssätt. Arbetssättet formar sig kring barnets och vårdnadshavarens behov. Vissa familjer kräver nära kontakt och stöd. Professionellas arbete består för det mesta av att lyssna och diskutera. Med hjälp av att lyssna och diskutera med barnen och familjerna kan professionella stärka delaktigheten

exempelvis i form av olika lekar. Olika äventyr och utflykter som ordnas kan också stärka delaktigheten mellan barn. Det stärker även självkänedom och sociala förmågor. (Mäkinen et al. s. 153–162)

Inom småbarnspedagogiken ska delaktighet främjas genom jämställdhet i all verksamhet. Både barnen, föräldrarna och pedagogerna har rätt till att deras åsikter ska tas i beaktande. Det förutsätts att arbetssättet ska utvecklas till ett sätt som främjar delaktighet. Känslan av att på ett positivt sätt bli sedd och hörd främjar delaktighet för ett barn. Genom att både föräldrarna, barnen och pedagogerna deltar i planering och genomförandet av verksamhet stärks delaktigheten. Oberoende egna omständigheter ska man behandlas och bemötas på ett likvärdigt sätt. Genom uppmuntrande och positiv kommunikation mellan vuxna och barn främjas identiteten och självkänslan hos barnet. Oberoende kultur, religion eller språk ska delaktighet främjas inom småbarnspedagogiken. (Utbildningsstyrelsen 2022 s. 20)

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

Syfte med detta arbete är att med hjälp av litteratur få en uppfattning om fattigdom inverkar på barnets delaktighet inom småbarnspedagogiken. Vi vill också poängtera hur man inom småbarnspedagogiken kan stöda barnens delaktighet.

Dessa faktorer påverkar barnfamiljers ekonomiska ställning. Med hjälp av litteraturen vill vi föra fram information om dagsläget för att kunna öka förståelsen och på så vis främja bemötandet av utsatta barn och familjer. Då det gäller både barnets uppfattning om den ekonomiska ställningen och de konkreta resurserna som familjer har, vill vi ta fram hur fattigdom kan framkomma på flera olika vis och påverka familjer och barn på olika sätt.

Frågeställningar:

Hur inverkar fattigdom på barnets och familjens delaktighet inom småbarnspedagogiken?

Hur kan delaktigheten bland fattiga barnfamiljer främjas inom småbarnspedagogiken?

Hur påverkar fattigdom barnets framtid?

METODIK OCH ARBETSPROCESS

I detta kapitel presenteras datainsamling, arbetes metod, inklusions- och exklusionskriterer. Dessutom tas det upp hur data bearbetas och vilka analysmetoder som används. Arbetet utförs i form av en allmän litteraturstudie. En allmän litteraturstudie handlar om sekundärdata. Det innebär att man använder information från artiklar som används i annat syfte i det egna arbetet. (Björklund & Paulsson 2012 s. 69–72)

I en litteraturstudie ska skribenterna använda sig av mångfaldig litteratur i form av exempelvis böcker, tidskrifter eller broschyrer. Informationen som fås av en litteraturstudie är sekundärdata. Positivt med en litteraturstudie är att man under en kort tid har möjlighet till att ta del av mycket information samt att man kan kartlägga kunskapen om ämnet det skrivs om, dessutom kräver det inte stora ekonomiska insatser. Litteraturen i en litteraturstudie är sekundärdata var det inte alltid framkommer varför informationen samlats in samt syfte, det kan ses som en nackdel. Att ifrågasätta informationen är viktigt. Det finns inga bättre eller sämre insamlingsmetoder men en metod kan vara bättre eller sämre i en given situation. (Björklund & Paulsson 2012 s. 71–72) I detta lärdomsprov är litteraturstudie en bra insamlingsmetod för att det finns mycket litteratur om fattigdom och delaktighet.

I alla forskningsarbeten börjar forskningsprocessen med att allmänt gå igenom litteratur. Syftet med en allmän litteraturstudie är att beskriva ett kunskapsläge inom ett valt tema. I en allmän litteraturstudie beskriver och analyserar man sina valda studier. Det är viktigt att syftet med arbetet framkommer, beskrivning om litteratursökningen, beskrivna urvalskriterier, kriterier för kritiskt granskad litteratur samt tydligt resultat. (Forsberg & Wengström 2016)

Dataanskaffning

Temat i lärdomsprovet är fattigdom bland barn och barnfamiljer. Det finns tillgängligt mycket litteratur om ämnet fattigdom. Arbetet fokuserar på fattigdomen i Finland vilket avgränsar en del den användbara litteraturen. Vi har använt oss av en riklig litteratur i

form av böcker, artiklar, vetenskapliga texter och elektroniska källor. Elektroniska källorna är ifrån Academic search elite (EBSCO), Google Scholar och Julkari. På biblioteken har vi också hittat användbar litteratur för lärdomsprovet. Målet är att inte använda sig av äldre än tio år gammal litteratur för att få så relevant litteratur som möjligt. Arbetet är avgränsat med att inte skriva om absolut fattigdom för att det ska vara så relevant som möjligt med tanke på småbarnspedagogiken i Finland.

För att hitta material har vi som sökord använt oss av "köyhyys, osallisuus, päiväkoti" "lapsiperheiden köyhyys" "lapsiperhe köyhyys ja sosiaalityöntekijä" "köyhyys, työttömyys, seurauksia". Vi har läst mycket finskspråkig litteratur. Svenskspråkig litteratur har vi hittat genom att använda sökordet "fattigdom bland barnfamiljer", "fattigdomens påverkan på barnfamiljer i Finland", "ekonomisk utsatthet", "fattigdomens påverkan på barnet". Engelskspråkiga källor har vi hittat genom sökorden "Poverty or low income or low socioeconomic disadvantaged", "participation or engagement or involvement", "daycare or day care or childcare center or preschool", "Preschool", "childhood poverty, participation or engagement or involvement" och "kindergarten or preschool or early childhood education, participation or engagement or involvement, poverty or low income".

Bearbetning av data

Efter att relevanta böcker hittats har vi med hjälp av innehållsförteckningen fått en bild om vilka delar av boken som passar arbetet bäst. Dessa delar har vi läst igenom samt använt oss av i arbetet. Ifall materialen motsäger varandra kommer det inte nerskrivas på ett sätt som gynnar arbetet utan hela helheten beskrivs.

Den samlade informationen och data bearbetas och analyseras. Det kan finnas olika syften med analysen, ett syfte kan vara att finna samband mellan olika variabler (Björklund & Paulsson 2012 s. 73) I lärdomsprovet är syftet att finna sambandet mellan delaktighet inom småbarnspedagogik och fattigdom.

Elektroniska källorna som använts i arbetet har hittats med hjälp av sökord i google scholar, Academic search elite (EBSCO) eller julkari, beroende på var bästa

informationen hittas ifrån som besvarar bäst tema. De elektroniska källorna är kritiskt granskade, för att försäkra att informationen är pålitlig. Följande steg är läsa igenom litteraturen och efteråt skiva ner i arbete den bearbetade informationen samt hänvisat till litteraturen.

Exklusionskriterier för artiklar

Vi har använt svenskspråkig litteratur som är skrivna i Sverige. Vi har använt oss av internationella källor men är noggranna med att inte skriva om information som berör andra länders socialtjänster, då det skiljer sig från finska lagar och socialsystem. Den typ av källor har inte varit relevant för oss att använda i lärdomsprovet, då vi fokuserar på fattigdomen i Finland. Vi har hållit oss enbart till källor som är svensk-, finsk- eller engelskspråkiga. Vi har också valt att inte använda oss av äldre än tio år gamla källor. Vi har uteslutit källor som handlar om barn i exempelvis skolåldern, då vi i vårt lärdomsprov fokuserar på barn i daghemsålder. Kriterier för litteraturen vi använt oss av är att det är gratis. Vi har också uteslutit andras lärdomsprov på kandidatnivå. Vi använder enbart oss av lärdomsprov på Pro gradu nivå. Det som står ovanför begränsar en del av vår litteratursökning. Det leder till att vi noga måste läsa igenom källorna att försäkra oss om att det passar in i temat.

Som inklusionskriterier har vi valt böcker och artiklar som är skrivna efter 2011, för att innehållet ska vara aktuellt och ska ge relevant information. Vi använder i första hand material som är relativt nytt för att statistik och eventuella siffror ska vara så nära dagsläget som möjligt. På grund av att världen förändras konstant bör informationen vara så färsk som möjligt för att det ska motsvara nuläget. Vi tar i beaktande hur fattigdom kan vara delvis olika och hanteras på annorlunda sätt i olika länder. Därför förhåller vi oss kritisk till informationen som presenteras. Lärdomsprovet behandlar endast relativ fattigdom och därför inkluderar endast artiklar och böcker som behandlar det.

Tabell: inklusionskriterier och exklusionskriterier

<i>Inklusionskriterier</i>	<i>Exklusionskriterier</i>
----------------------------	----------------------------

Svensk-, finsk- och engelskspråkig litteratur	Litteratur som inte baserar sig på vetenskaplig kunskap
Litteratur om barn i daghemsålder	Artiklar som inte är skrivna i Fulltext
Böcker och artiklar som är skrivna efter 2010	Artiklar som är publicerade innan 2010.
Vetenskapligt publicerade texter	Lärdomsprov på kandidatnivå
Artiklarna motsvarar arbetets syfte	Avgiftsbelagda artiklar

Analysmetod

En allmän litteraturstudie ska genomföras på basen av tre steg. Det första steget går ut på att läsa noggrant igenom den litteraturen man hittat och sedan fundera ut ifall litteraturen kan användas i lärdomsprovet. Då man kommit till andra steget gäller det att hitta likheter och olikheter i litteraturen man valt ut, likheter och olikheter i syftet, resultatet och metoden. Som hjälp kan man göra en tabell där olikheterna och likheterna kommer fram och blir tydliga. I det tredje steget görs det en sammanfattning av all den litteraturen vi hittat under arbetets gång det vill säga i steg två. (Friberg 2022 s. 140–142)

Analysmetoden är en innehållsanalys över materialet som användes i resultatet. En innehållsanalys är en vetenskaplig metod som analyserar stora mängder av material. En kvalitativ innehållsanalys går ut på att tolka texter. Metoden kan formas till olika forskningar, därför kan den vara användbar i flera olika sammanhang. Vårt arbete är en deduktiv ansats som är utformad utifrån en teori. (Granskär & Höglund-Nielsen 2012 s.159–161). Där med speglas delaktighet med fattigdom genom hela arbetet.

Innehållsanalys är ett sätt att analysera material, det görs med hjälp av att kategorisera information för att hitta likheter och olikheter i materialet. Materialet kategoriseras

enligt innehållet exempelvis olika teman. Det är viktigt att se på helheten och inte på enskilda källor. Kategoriseringen görs efter att texten utformats för att få en bättre överblick och förståelse för innehållet. (Jacobsen s. 135–137) Se tabell 2 i bilagorna för att se kategorisering av artiklarna.

Arbetsprocess

Genom kontinuerligt samarbete genom arbetet har arbetsprocessen varit löpande. Vi har på förhand bestämt en preliminär tidsram för arbetet. Planen var att bli klar med lärdomsprovet under våren 2022. Vi har både skrivit självständigt och funderat tillsammans på hur vi kan fortsätta med arbetet. På grund av vår rikliga kommunikation har detta arbetssätt fungerat för oss. På grund av önskan av att finslipa arbetet så blev nya tidsramen för arbetet att bli klar med lärdomsprovet under hösten 2022.

En tydlig plan över hur arbetet ska genomföras och vilket tema kommer att behandlas är väsentligt för arbetet. Med hjälp av handledning under skrivprocessen säkerställs arbetets utveckling kontinuerligt. Då vetenskaplig kvalitet uppnås är det möjligt att publicera lärdomsprovet. (Henricson 2017 s. 436)

Med hjälp av att göra en tydlig tidsplanering för varje vecka har arbetet framskridit i bra takt och det har varit enkelt att komma vidare. Vi har arbetat med att läsa texter och böcker, sedan diskuterat innehållet och antecknat i arbetet om fynd i litteraturen. Dessutom har vi reflekterat kring litteraturens relevans, för att lärdomsprovet ska vara trovärdig och pålitlig. Vi har anskaffat materialet och gjort en helhetsgranskning över mångfalden av källor.

Efter att vi fått en helhet av materialet har vi försökt att hitta likheter och olikheter i vad som sägs i tidigare forskning och hur det kan kopplas till teoretiska referensramen. Det var viktigt för oss att även skapa en ram för vårt arbete därför skrev vi etik, teoretisk referensram, syfte och frågeställning i början av arbetet preliminärt och fortsatte vidare att skriva innehåll.

Vi har samarbetat genom hela arbetet och tar ansvar för helheten av arbetet. Tillsammans har vi skrivit om varje tema och läst igenom i enlighet vad den andra har tillagt i arbetet. Vi har även skrivit en hel del av arbetet så att vi träffats för att skriva tillsammans, då har vi använt gemensamt böcker och granskat varandras arbete. Därmed går det inte att särskilja på vad vem har skrivit då vi har ändrat på kapitel tillsammans.

Enligt Björklund & Paulsson (2012) är det viktigt att sträva efter att skapa ny kunskap då man skriver sitt arbete samt fundera ut vilken målgrupparbetet riktar sig till. Då man skriver sitt arbete är det viktigt att man lägger upp en plan för hur man ska gå till väga. Då syftet är utvalt ska skribenterna fundera över vilken typ av metod de vill använda sig av. Den valda metoden beror ofta mycket på ifall man gör ett brett eller smalt arbete. Arbetet ska ha en planerad tidsram. Då man skriver i par är det viktigt att båda tar ansvar över arbetet och ägnar tid och intresse för arbetet.

Etisk övervägning

I lärdomsprovet följer vi god vetenskaplig praxis enligt Arcadas riktlinjer. Det innebär att vi arbetar på ett etiskt sätt och tar i beaktande Finlands Forskningsetiska delegationens riktlinjer vilka de har beslutat om år 2012. Lärdomsprovet är inte heller vara slarvigt gjort eller tyder på okunnighet. Det uppnås med hjälp av att vi har kontrolläst vårt arbete ordentligt och har använt pålitlig litteratur. (Arcada 2021)

Vi har undvikit att arbeta på ett oetiskt sätt med hjälp av ordentlig utbildning om etik och etiska överväganden. Genom att utföra en forskningsetisk prövning av vår plan av examensarbete har vi undvikit att hamna i etiska fallgropar. Plagiatkontroll är även utförd för att säkerställa att plagiat inte framkommer i arbetet. (Arcada 2021)

Till goda etiska aspekter hör bland annat att följa god vetenskaplig praxis. Det är viktigt att de tas i beaktande under hela arbetets gång. För att få forskningen godkänd bör man uppfylla kraven för god vetenskaplig praxis. Med god vetenskaplig praxis menas bland annat att uppnå noggrannhet när det gäller dokumentation och presentation av resultatet. Etiskt hållbara är också dataanskaffnings-, undersöknings- och bedömningsresultaten,

vilka är utförda enligt etiska riktlinjer. Det är viktigt att det i arbetet kommer tydligt fram vem som har skrivit litteraturen samt göra hänvisningar i texten. Man får inte skriva andras skrivna text i sitt eget namn. Lärdomsprovet ska skrivas på ett respektfullt och korrekt sätt. Den insamlade data och rapporteringen ska lagras enligt förutsättningar. All den information man skriver om i sitt arbete ska vara vetenskaplig. (TENK 2021)

I lärdomsprov är det viktigt att vara noggrann med att inte plagiera ifrån andras arbeten samt hänvisa till källor som används. Det är viktigt att visa respekt för andras arbeten. Temat fattigdom och utsatthet är teman som kan vara känsliga. Vi använder oss av finkänsliga termer och skriver på ett respektfullt sätt. Vi tar inte ta fasta på någon individs enskilda situation i arbetet, utan skriver baserat på fakta.

För att säkerställa en god vetenskaplig kvalitet i lärdomsprovet gäller det att främja trovärdighet och pålitlighet. Lärdomsprovet är trovärdigt då arbetet följer god vetenskaplig praxis. (Arcada 2021)

RESULTAT

I detta kapitel presenteras resultatet från det valda materialet. Resultatet baserar sig på 16 artiklar. Resultatet besvarar frågeställningarna och ger en helhetsbild över hur fattigdom och barnets delaktighet hänger ihop. Dessutom kommer det fram konsekvenser som kan ske ifall barnen upplever fattigdom. I tabell 1 presenteras artiklarna som använts i resultatet.

Fattigdom skapar osäkerhet ekonomiskt och även konkret brist på materiella resurser. En del barn uppfattar fattigdom och hur det påverkar deras liv tungt och dessutom upplever en social och materiell osäkerhet. I artikeln kommer det fram barnens berättelser om deras upplevelser. Det som lyfts fram är materiella och ekonomiska effekter av fattigdomen. Brist på material och resurser, inkomstens storlek och social integration är faktorer som barnen själv tar fasta på i sina berättelser. Barn som växer upp i fattiga familjer kan det bli sociala, familjära och materiella spänningar hos. Flera

av barnen upplevde brist i saker som leksaker, spel, cyklar, aktuella kläder och fritidsprylar. (Ridge 2011)

Fattigdom har allvarliga konsekvenser i ett barns liv, det påverkar barnet på ett djupare plan inte endast materiellt. Ifall barnets föräldrar har långvarig stress över hur de ska försörja barnet, finns det inte mera resurser för att sköta barnets känslomässiga behov och de positiva interaktionerna, fastän föräldrarna vill det. Om föräldrarna är missbrukare eller lider av psykisk ohälsa blir barnets situation ännu värre. Ensamstående föräldraskap ökar också både familjens och barnets utsatthet. Det finns studier som bevisar att ju svagare en familjs ekonomiska situation är, desto flera problem har ett barn i sitt liv. (Sininauhaliitto 2019)

Fattigdom för med sig en oro som ett barn inte ska behöva bära oberoende ålder. Många barn undviker medvetet exempelvis födelsedagskalas eller utflykter för att föräldrarna inte ska behöva spendera extra pengar. En av de viktigaste faktorerna i att främja barns välmående är ett bra samspel mellan barnen och föräldrarna. (Sininauhaliitto 2019) Genom att främja delaktighet på daghem kan känslan om fattigdom hindras bland barnen. (Anttila 2018 s. 8)

På grund av fattigdom i en barnfamilj har föräldrarna svårigheter med att tillgodose barnets behov av nödvändig utrustning för exempelvis daghemmet. Det kan vara fråga om hela ytterkläder, byteskläder, inneskor, blöjor eller pastiller. Brist på samma sorts möjligheter leder till att barn och barnfamiljer känner att de är mindre värda. Att känna sig mindre värd än någon annan kan upplevas tungt och är en psykisk börda för barnen samt familjen. (Heinonen 2018 s. 36–45)

Fattigdom och dess inverkan på delaktighet

Fattigdom leder ofta till försämrade delaktighet. Barn som inte känner sig delaktiga är i en osäker position på många sätt. De barnfamiljerna har ofta sämre boendeförhållanden, låg utbildning, arbetslösa och saknar sociala förhållanden. Skapandet av sociala förhållanden börjar redan på daghemmet när barnen med samma resurser söker sig till varandras sällskap. Bebisar i 0–2 års ålder är i den mest utsatta åldern för familjens

ekonomiska situation. Fattigdom kan orsaka problem för bebisen långt i framtiden. Ju yngre barnet är, desto mera påverkar fattigdomen på barnet samt ju längre barnet är ekonomiskt utsatt, desto starkare påverkan har det på barnet i framtiden. I framtiden kan det leda till brottslighet, tonårsgraviditet, mental ohälsa eller omotiverad skolgång. (Perälä 2020 s. 11–14)

En stor del av barnen i Finland går på daghem. Daghemmet är ofta den platsen där barnen känner mest känslan av att de är olika värda, bristfällig delaktighet eller känslan om att inte bli accepterad för vem man är. Det kan vara fråga om vem som far på resa under sportlovet eller vilka olika hobbyer barnen har. Alla barnfamiljer har inte möjlighet att resa eller ha många hobbyer. De barn som inte har möjlighet till det känner ofta brist på delaktighet och utanförskap. (Heinonen 2018 s. 36–45)

Speciellt hobbyer kan orsaka brist på delaktighet bland barnen. Exempelvis lagsport är en hobby där barnen upplever situationer tillsammans med andra, där blir känslan om att känna sig delaktig viktigt. I en lagsport får barnet också sociala relationer. En del av barnen på daghemmet kanske spelar i samma lag, vilket inte främjar de fattiga barnens delaktighet då de inte har möjlighet till en hobby i alla lägen. Fastän det skulle finnas en billig hobby som det ekonomiskt utsatta barnet skulle ha möjlighet att delta i, kan det vara att föräldrarna inte har möjlighet till att föra och hämta barnet därifrån ifall det bor längre bort och familjen inte har en bil. Semesterresor kan vara dyra, alla har inte möjlighet till att åka. Det leder ofta till att andra barn berättar om sin semesterresa medan det ekonomiskt utsatta barnet inte nödvändigtvis har något att berätta om. (Heinonen 2018 s. 36–45)

Genom diskussioner bland barnen på daghemmen om vad barnen har gjort på fritiden kan det komma fram att vissa har exempelvis varit och skidat slalom, varit på bio, ätit hamburgare på restaurang eller varit i en nöjespark. De barnen som inte upplevt det känner ofta att de kommer lättare undan med att hitta på en ”vit lögn” och säga åt sina vänner att de inte tycker om hamburgare eller nöjesparker, ifall sanningen är att familjen inte har råd med det. (Heinonen 2018 s. 36–45)

Sociala relationer är viktiga för barn. Enligt barnen får deras vänner lätt vad de vill ha för saker medan hen själv först måste spara pengar för att kunna köpa de hen vill ha eller så har föräldrarna inte möjlighet till att köpa nya kläder som barnet skulle ha behov av. Fattigdom på daghemmen kommer också fram genom barnens materiella saker. De har samma typ av saker, men andra har nyare, finare eller dyrare. Barnens upplevelser om fattigdom kan vara konkreta och innebära skamkänslor. Barn kan exempelvis skämmas över att inte kunna köpa samma varor eller liknande saker som sin vän. Barnet upplever fattigdom olika beroende på ålder. Deras behov och önskemål ändras mycket på basen av deras ålder. (Hakovirta & Rantalaaho 2012 s.13–17)

Barnets vardag och liv påverkas av fattigdom. Fattigdomen kan synas genom brist på mat, söndriga kläder, oroligt boende, begränsade möjligheter till hobby, barnen kan också uppleva mobbning, social isolering och utanförskap. Barnen bekymrar sig också över hur familjen ska klara sig samt deras välmående. I en del familjer tar barnen ansvar för vuxnas skyldigheter. Fattigdomen kommer främst fram i sociala interaktioner mellan barnen. Brist på delaktighet förekommer också på grund av fattigdom då barnet inte har möjlighet till att göra samma saker på fritiden som sina vänner. (Hakovirta & Rantalaaho 2012 s.13–17)

Det har gjorts en undersökning på hur mammorna upplever att familjens ekonomiska situation påverkar på barnets välmående. I undersökningen kom det fram att oberoende familjens ekonomiska situation vaknar barnen på nätterna, medan sömngångning är mera allmänt i fattiga barnfamiljer. Det kom också fram att anorexi förekommer mera bland barnen i fattiga barnfamiljer än i familjer med god ekonomi. Det är vanligt att barnet känner sig rädd eller spänd i fattiga barnfamiljer. I undersökningen frågas det också om hur barnet beter sig tillsammans med andra barn. Då är det fråga om ifall barnet har dåligt tålamod, får raserianfall, blir lätt störd, retas med andra, stör eller irriterar andra barn. Dubbelt fler av de fattiga mammorna svarade jakande, jämfört med mammorna som upplevde sin ekonomiska situation som god. (Salmi & Närvi 2018 s.32–33)

Det finns även forskning om exempelvis hur föräldrarnas ekonomiska ställning påverkar på barnets psykosociala ställning och välbefinnande. Man har klassificerat barn med

föräldrar som har låg utbildning, sjukdom, låg inkomst och arbetslöshet som faktorer som kan skapa sämre omständigheter för barnet. Det kommer även fram att det varit svårt att skaffa tillförlitlig information från barn som är under lågstadieålder och kan kräva en del arbete och källkritik. Det har gjorts intervjuundersökningar med barn i syfte att få mera information och kunskap om upplevelserna av att leva i ett hushåll med låg inkomst. Man vill få mera information om ifall det påverkar barnens vardag. Intervjuerna är anpassade för barnen. (Hakovirta & Kallio 2020 s.17–19)

Fattigdomsriskerna för barnen höjs främst av arbetslöshet bland föräldrarna. Fattigdomsriskerna är höga i familjerna där barnen ännu är små, var av var femte är yngre än tre år gammalt. I tvåförsörjarfamiljer förbättras utkomsten efter småbarnsskedet. I ensamförsörjarfamiljer börjar fattigdomsriskerna sjunka först då barnet är i skolåldern. Fattigdomen är högre bland barn i 0–6 års ålder, lägre bland barn i 7–11 års ålder och så är den högre igen i tonårsåldern. (Hietaniemi 2016) Resultatet med forskningen är att fattigdomens risk bland barnen i Helsingfors är högre än i hela Finland. Denna information stöder att det borde tas fasta på barnfattigdom i daghems ålder.

Genom gratis skolmat, avgiftsfri skolgång och möjlighet till avgiftsfria kultur- och fritidsaktiviteter kan barnfattigdomen mildras. Detta arbetas det för i Finland men finns ändå alltid möjlighet till att förbättra. Fattigdom är dessutom inlindat i olika strukturer och kräver aktivt motarbetande och långsiktiga mål. (Nordens välfärdscenter 2013 s. 5–7)

Under lågkonjunkturen i Finland på 1990-talet drabbades också barnen på grund av nedskärningar i kommunekonomin. Storlekarna i barngrupperna på daghemmen blev större och familjesocialtjänster minskade. Allt det lågkonjunkturen påverkade på har fortfarande inte ändrats tillbaka. (Sininauhaliitto 2019)

Då klyftorna blir stora kan det skapa okunnighet och förståelse för personer som lever med låg inkomst. Det kan innebära att ojämlikhet ökar och de olika sociala grupperna tar skilda vägar. Ett bra exempel är bostadsområden och stora skillnader mellan olika orter och deras ekonomiska värde. Flera bostadsområden har börjat gå isär och olika städer och områden inom städerna får olika status. Det påverkar på sociala strukturer. (Hakovirta & Kallio 2020 s.17–19)

I Storbritannien har en beställd kvalitativ forskning beskrivit barn och deras föräldrars låginkomst och granskat dem under tio års tid från 1998 till 2008. I forskningen kom det fram en lucka i medvetenheten om den upplevda fattigdomen i barndomen i politiska sammanhang. (Ridge 2011)

Pedagogernas främjande av delaktighet inom småbarnspedagogiken

Det finns olika förutsättningar för att ett barn ska må bra och leva en hälsosam barndom. De olika förutsättningarna för ett gott liv är mat, god hygien, trygg omgivning, tillräckligt med sömn, ömsesidiga relationer, aktiviteter i vardagen, bli sedd och hörd, uppmärksammas, respekterad, får stöd och godkännande, tid, utrymme samt blir uppmuntrad. Detta krävs för en god uppväxt. Alla familjer har inte möjligheter till att ge allt detta åt sina barn. Barnen som inte har möjlighet till olika fritidsintressen eller olika kommunikationsredskap riskerar bli utanför i deras kamratkrets. Det kan ofta leda till ensamhet vilket ökar risken för utslagning. Var tredje ensamförsörjande förälder samt en fjärdedel av familjerna där föräldrarna är tillsammans har inte råd med att bekosta olika fritidsintressen eller mobiltelefon åt sina barn. Daghemmets uppgift är att tillsammans med föräldrarna stöda barnets uppväxt samt främja barnets förutsättningar för ett gott liv. (Salmi & Mäkelä et.al. 2012)

Barn upplever vänner och deltagande i olika aktiviteter och evenemang meningsfullt, speciellt utsatta barn. Att höra till en social grupp eller en gemenskap är något som barn försöker uppnå. Fattigdom kan skapa strukturer och begränsa situationer i vardagen som utmanar sociala interaktioner. Fattiga barn upplever social osäkerhet och ångest i relation till vänskaper och deltagande. Morrows (2001) studie tar upp hur sociala nätverk och vänskaper skapar en social trygghet och anknytning. Det främjar även känslor och tillhörighet hos barnen. Att upprätthålla vänskaper kan ofta vara beroende av resurser som kan utmana låginkomstfamiljer. (Ridge 2011) Pedagogerna på daghemmet ska sträva till att barnen känner att de hör till en social grupp och har sociala kontakter.

Finländska hälsovårdaren som gjort regelbundna hälsokontroller av barn känner en oro om barnens hälsa. Det har gjorts en undersökning med 12 hälsovårdaren om deras bekymmer om hur barnets tillväxt, utveckling och förmåga att hantera svåra situationer. Oron för barnens hälsa fokuserade på deras psykosociala utveckling och på samspelet mellan ett barn och förälder. Barn som kommer ur en fattig familj kan uppvisa sämre välbefinnande och hälsovanor. Barnets hälsa kan påverka på föräldern med exempelvis depressiva symptom, missbruk eller våld i hemmet. Fattigdom eller arbetslöshet sätter press på föräldrarna och på familjens vardag samt kan påverka på barnets hälsa. Det behövs ett multiprofessionellt samarbete för att på bästa sätt hjälpa familjerna i behov av det. (Poutiainen & Hakulinen et.al. 2015)

Låg inkomst och fattigdom handlar inte endast om resurser och där med kan det påverka på förmågan att kontrollera sitt liv. På grund av sociala strukturer finns det en stämpel som påverkar på att personer som är fattiga har sämre möjligheter att göra beslut och planera framåt i livet. Exempelvis kan lönen ofta i sin helhet användas för att klara av vardagen. Det orsakar att tanken på framtiden inte alltid är möjligt därmed kan det vara svårt att ha möjlighet att spara pengar för att kunna köpa hus eller något annat stort. (Hakovirta & Kallio 2020 s.17–19)

Det har gjorts en undersökning i Nya Zeeland på barnen som inte har gått på daghem utan direkt börjat skolan. Målet med denna undersökning är att öka de fattiga barnfamiljernas barns möjlighet till delaktighet i småbarnspedagogiken fastän de inte gått på daghem. Enligt undersökningen är orsaken till att barnen inte gått på daghem daghemkostnaderna för daghemsverksamheten, hur de är organiserade eller erbjuds, passlig tillgänglighet för familjen, brist på småbarnspedagogisk service eller personliga orsaker som kan vara exempelvis omständigheterna hemma. Det är inte nödvändigtvis fråga om att inte familjen skulle vilja att barnet skulle gå på daghem. Familjernas ekonomiska situation och bristfälliga transportmöjligheter påverkar på deltagande i småbarnspedagogiken. Resultatet bevisar att småbarnspedagogikens kostnad, tillgänglighet och kulturella relevansen hindrar delaktighet i småbarnspedagogiken för fattiga barnfamiljer. Nationella politiska initiativ kan hjälpa att ta itu med orättvisor i deltagande i småbarnspedagogiken hos de fattiga barnfamiljerna. (Mitchell & Meagher-Lundberg 2017)

Att vara bunden till utkomststöd förvärrar förutsättningarna för att börja arbeta. Servicesystemet i Finland har som mål att främja välfärd, hälsa, funktionsförmåga, arbetsförmåga, den sociala tryggheten och minska skillnaderna i hälsa och välfärd. För en del av befolkningen fungerar målen bra. Det finns andra som inte använder sig av tjänsterna oberoende deras behov. Tjänsterna kanske inte motsvarar den hjälp de kunde behöva. Fattigdom i barnfamiljer är vanligast bland ensamstående föräldrar och i familjer där barnen är under tre år gamla. På alla håll finns det inte tillräckligt med stöd för dem eller den typ av stöd de familjerna skulle ha behov av. Fattigdom och känslan av bristfällig delaktighet blir allt vanligare. Detta kommer regeringen i Finland ingripa i. Fattigdom och brist på delaktighet ska i synnerhet minskas bland barnfamiljer och pensionärer. Fattigdom bland barnfamiljer är en utmaning i vårt samhälle. (Statsrådet)

I Finland strävas det efter jämlikhet och jämställdhet. De finska medborgarna betalar skatt. Med hjälp av skattefinansierade välfärdstjänster, utbildningstjänster, det aktiva civilsamhället och den stora sociala rörligheten främjas människornas delaktighet. Till människornas varierande livssituationer kan inte alltid den sociala tryggheten ägna sig åt. Som en varierande faktor i människans livssituation kan vara exempelvis förändringar på arbetsplatsen eller arbetslöshet. Då möjlighet till sysselsättning minskar på grund av fattigdom, försämras också delaktigheten. (Statsrådet) Till pedagogernas uppgift hör också att främja jämlikhet och jämställdhet.

Det är viktigt att politiska och samhällsliga förändringar sker för att gynna barn som lever i ekonomiskt utmanande situationer. För att det ska i framtiden ske positiva förändringar i barnfattigdom bör en mera strukturell förändring ske. Dessutom aktuell lagstiftning som berör barn har en stor betydelse när det gäller förbättring för barnfattigdom. För att förstå barn som kommer från fattiga familjer är det viktigt att deras upplevelser, tolkningar och förmedling förstås exempelvis i politiskt syfte. Det betyder att det gynnar att lyssna på barnens upplevelser och åsikter som lever i fattigdom. Ifall det inte tas i beaktande kan det leda till att målet om att utrota all form av fattigdom inte uppnås. Det kräver förståelse och intresse från politiker för att skapa förändring. (Ridge 2011)

Fattigdom och dess påverkan på barnets framtid

Barnfattigdom kan orsaka svåra konsekvenser i vuxenlivet. Det kan leda till försämrad hälsa, lägre utbildningsnivå, svagare anknytning till arbetslivet eller tidig graviditet. Barnfattigdom leder ofta till social utsatthet i vuxenåldern. Brist på det materiella i ekonomiskt utsatta barnfamiljer är en del av konsekvenserna av långvarig fattigdom. Föräldrarnas välmående påverkar på barnet, det brukar sägas att barnen mår på samma sätt som sina föräldrar. Barnen i de fattiga familjerna är medvetna om familjens ekonomiska situation, de oroar sig om ekonomin och ifall de får någon tillräcklig ordentlig mat. Fattigdom innebär emotionella och sociala konsekvenser. (Rauhut 2013 s.94–96)

Forskning visar att unga barn har möjlighet att engagera sig i samhället på ett meningsfullt sätt, det ökar deras delaktighet. Detta kan utföras i form av att ha möjlighet att påverka i den egna barngruppen exempelvis när det gäller regler. Det kan också handla om att få uttrycka sina känslor och åsikter om exempelvis skolgårdens klätterställning. Det är viktigt att barn ska utveckla starka självuppfattningar som kan vara exempelvis identiteter i samhället och i andra sociala sammanhang. Detta är oerhört viktigt bland barn som lever i fattigdom. Empiriska bevis har hämtats fram som tyder på att erfarenheter och kompetens som framförs på daghem påverkar på barn som lever i fattigdom och deras delaktighet i framtiden, i detta fall har man speglat det till årskurs åtta. Det finns också forskning över hur fattigdom i barndomen kan påverka på delaktigheten och aktivt aktörskap i framtiden. Exempelvis familjer som har låginkomst har i US val i snitt röstat mindre än de som har högre inkomst. Då röstning, demonstrationer och dylikt är viktigt är delaktighets aspekten en stor betydelse. (Astuto & Ruck 2017 s.301–306)

Forskningen bevisar för första gången empiriska bevis på att de erfarenheter och färdigheter ett fattigt barn får på daghemmet leder till delaktighet i de framtida skolåren. Av de unga och vuxna med lägre utbildningsnivå medverkar mindre politiskt som exempelvis deltagande i marscher, i olika demonstrationer eller i röstning. Enligt forskarna beror skillnaderna i deltagande av samhällsengagemang mellan fattiga och de som har det bättre ekonomiskt på sina barndomsupplevelser. Det finns bevis på att

fattigdom försämrar delaktigheten i samhället. Genom tidigt lärande och erfarenheter i barndomen kan leda till ett senare deltagande i samhällliga handlingar som exempelvis samhällsinflytande, röstning och tillit till det politiska systemet. Barnen som går på daghem blir introducerade till begreppet delaktighet. Tidiga barndomserfarenheterna spelar en stor roll i att utveckla en demokratisk förståelse. Speciellt övningar som lekfulla upplevelser främjar barnets språk, kreativitet och problemlösning. Det kan också leda till ungas deltagande och engagemang i samhällslivet i framtiden. (Astuto & Ruck 2017)

RESULTATANALYS

I detta kapitel analyseras resultatet och analyseras i förhållande till teoretiska referensramen delaktighet. frågeställningarna är ”Hur inverkar fattigdom på barnets och familjens delaktighet inom småbarnspedagogiken?”, ”Hur kan delaktigheten bland fattiga barnfamiljer främjas inom småbarnspedagogiken?” och ”Hur påverkar fattigdom barnets framtid?”. Med hjälp av den litteratur vi hittat har vi fått svar på frågeställningarna. Se tabell 1 i bilagorna för att se val av artiklarna och dess syfte som en sammanfattning.

Sininauhaliitto (2019) är specialiserade på att minska missbruk, spelberoende, ge stöd för psykiska utmaningar, minska hemlöshet och främja social sysselsättning. Enligt Sininauhaliitto påverkar fattigdomen negativt på barnet och familjen. Det finns studier som bevisar att ju svagare ens ekonomiska situation är desto mera påverkar det på barnets liv. Det påverkar inte endast materiellt utan också socialt. Det kan vara svårt för barnet att bli delaktig i småbarnspedagogiken då de har olika förutsättningar än största delen av de andra barnen, de kan känna att de inte kan ta del av gruppen. Största delen av föräldrarna i fattiga barnfamiljer oroar sig över hur de ska försörja familjen, då föräldrarna mår dåligt påverkar det också på barnets välmående. (Sininauhaliitto 2019) Socialpedagogikens syfte är att främja delaktigheten hos barn och skapa en hållbar utveckling för barnen. (Cederlund & Berglund 2017 s.41–43) Att känna sig delaktig ökar upplevda välmående. Att ha möjligheten att påverka och få sin röst hörd ökar även delaktigheten. (Iivonen & Pollari 2020 s.13–16)

På grund av lågkonjunkturen i Finland blev bland annat barngrupperna på daghemmen större, vilket påverkar negativt på barnen då det minskar mängden av uppmärksamhet de får av vuxna. Många av problemen som uppstod under lågkonjunkturen har inte fortfarande ändrats tillbaka, vilket kan märkas i barnfamiljernas vardag. Enligt Sininauhaliitto (2019) påverkar också ensamstående föräldraskap på barnets utsatthet och delaktighet inom småbarnspedagogiken. Fattigdom leder till en oro för barnen, som de inte ska behöva bära med sig. De deltar medvetet inte på exempelvis kalas, utflykter eller hobbyer för att familjen inte har råd med det. Föräldrarna kan uppleva att de har misslyckats som föräldrar för att de inte kan möjliggöra materiella resurser eller dyra upplevelser.

Enligt Heinonen (2018) leder fattigdom bland annat till att ett barn på daghem inte har passande utrustning för att exempelvis leka ute på gården. Det kan vara fråga om gummistövlar, regnkläder, varma kläder, yllekläder, värkläder, vinterskor, handskar eller byteskläder ifall antingen innekläderna eller ytterkläderna blir våta under dagen. Exempelvis barnen får hämta med sig en mjukis som de får ha med sig i vilan på daghemmet, då blir det påtagligt att barnen jämför sinsemellan vad de har med sig och någon kanske vill ha en likadan som det andra barnet har men de utsatta föräldrarna kanske inte har möjlighet att köpa. Det kan leda till att de fattiga barnfamiljerna känner sig mindre värda. Enligt Lapsen oikeudet (2019) kan fattigdom orsaka brist på delaktighet.

Heinonen (2018) beskriver också att daghemmet är platsen där barnen känner sig mest utanför och upplever brist på delaktighet. Brist på delaktighet eller att de inte känner sig accepterade för den man är. På fritiden äter en del familjer på restaurang, åker till nöjesparker, skidar slalom, skrinnar, köper nya leksaker, reser, gör utflykter eller leker tillsammans, medan fattiga barnfamiljerna inte har möjlighet till det vilket leder till utanförskap. De utsatta barnen kan känna att det är lättare att ljuga åt kompiserna om vad man gjort på fritiden för att inte behöva känna sig så utanför. Barnen diskuterar mycket sinsemellan och pedagogerna på daghemmet kan också fråga exempelvis av barnet vad hen gjort under veckoslutet eller vad hen fått till julklapp. För att främja alla barnens delaktighet borde det i stället frågas frågor som alla kan svara på, frågor som inte ger känslan om att någon annan har det bättre än man själv. Enligt Nivala och Ryyänen

(2015) är delaktighetens syfte är att stöda barnets sociala utveckling och förstärka tillhörigheten. Jämlikhet bland barn är viktigt för barnets självkänsla och sociala utveckling.

Enligt Hakovirta & Rantalaiho (2012) syns fattigdom i exempelvis söndriga kläder, brist på mat, mobbning, utanförskap eller social isolering. Heinonen och Sininauhaliitto har varit inne på liknande faktorer som påverkar de fattiga barnfamiljernas delaktighet. Enligt Hakovirta & Rantalaiho bekymrar sig barnet om ekonomiska situationen och föräldrarnas välmående. Fattigdom påverkar negativt på barnets sociala relationer, vilka är mycket viktiga för barnen. Hakovirta & Rantalaiho skriver också som Heinonen att de materiella sakerna påverkar på barnets utsatthet på daghemmen. Fattigdom för ett barn kan hämta med sig skamkänslor. Ridge (2011) tar även upp utmaningarna gällande de materiella resurserna och dess brist, dessutom hur materiell brist kan skapa spänning inom sociala sammanhang exempelvis inom familjen.

Enligt undersökningen gjord av Mitchell och Meagher-Lundberg (2017) försöker man främja delaktighet inom småbarnspedagogiken, för barn som kommer från fattiga familjer. Enligt undersökningen är orsaken till att det finns barn i fattiga barnfamiljer som inte är delaktiga i småbarnspedagogiken, att de har en avgift. Undersökning är gjord i Nya Zeeland. I Finland har fattiga barnfamiljer möjlighet till att få barnet på daghem kostnadsfritt beroende på familjens ekonomiska situation. (infoFinland.fi 2020) Att ett utsatt barn inte är delaktig i småbarnspedagogisk verksamhet, kan också bero på att föräldrarna inte har möjlighet till att transportera barnet ifall det är längre väg till närmsta daghem. I Finland ska det också arbetas för att främja de utsatta barnens delaktighet inom småbarnspedagogiken fastän de inte skulle ha deltagit i verksamheten innan skolan.

Astuto et al. (2017) lyfter fram kopplingen mellan barndoms fattigdom och dess påverkan på framtiden. Delaktigheten är viktig för att den ska öka meningsfullhet och engagemang fram över i livet. Detta visar en stark koppling mellan delaktighet och tillhörighet. Astuto et al. beskriver hur kompetenser och erfarenheter som daghemmet erbjuder inom småbarnspedagogiken är betydelsefull för barn som lever i fattigdom och även ökar delaktigheten. Lekar på daghemmet ökar problemlösning, kreativitet och

språkkunskaper. Dessa kunskaper är grundstenar för inläringen som ökar delaktighet i förskolan och skolan, dessutom skapar det grunden för tillhörigheten.

Ridge (2011) diskuterar mera strukturella utmaningar. Det handlar om politiska och samhällseliga utmaningar som är underlaget för fattigdomen. Det som handlar om lagstiftning och politiska beslut är en större struktur som kan utmana fattigdom. För att kunna hjälpa barnen är det viktigt att förstå deras upplevelser och känslor. Detta grundar sig också i barnens delaktighet och tillhörighet. Det har hittats en brist i att lyssna på upplevelser gällande fattigdomen.

Utöver tidigare tar Ridge (2011) även fasta på hur social gemenskap är eftersträvat, det är viktigt för barnens utveckling. Dessa gemenskaper och vänskaper kan försvåras på grund av de sociala och materiella resurser som kan vara bristande. Detta innebär också orättvisa. Det kan leda till att inte kunna delta i samma tillställningar och evenemang och där med försvinner möjligheterna.

Enligt Salmi & Mäkelä et.al. (2012) kan det för den professionella inom småbarnspedagogiken vara viktigt att vara medveten om att barnet kommer från en fattig barnfamilj för att kunna ta det i beaktande under dagen på daghemmet. Den professionella kan bland annat ta fattigdomen i beaktande genom att inte exempelvis påpeka åt barnet att hen har söndriga strumpor på sig, ett hål på byxorna eller ta fram samtalsämnen som hobbyer eller vad barnen har fått för presenter. Sådana samtalsämnen kan skapa skamkänslor och bristfällig känsla om delaktighet hos barnet. Den professionella ska också se till att barnets röst blir hörd, aktivt lyssna samt ta barnets åsikter i beaktande för att på bästa sätt kunna främja barnets delaktighet inom småbarnspedagogiken.

Enligt Poutiainen & Hakulinen et.al. (2015) kan professionella främja delaktigheten hos barn med hjälp av att stöda barnets utveckling, handleda samt erbjuda stöd som barnet behöver. Med hjälp av att professionella skapar en trygghet ökar delaktigheten bland barnen. Det är viktigt att verksamheten inom småbarnspedagogiken planeras noggrant på ett delaktighetsfrämjande sätt, exempelvis med hjälp av arbetsmetoder och materialet. Professionella ska samarbeta sinsemellan och med föräldrarna för att främja

barnets delaktighet, det kan professionella göra genom att erbjuda och informera tjänster åt familjen som barnet kan behöva exempelvis talterapi. Mångprofessionellt arbete ska också fungera för att öka barnets delaktighet och tillhörighet. Oberoende familjens ekonomiska ställning ska barnet bemötas jämlikt.

DISKUSSION

Detta kapitel innehåller en diskussion kring metod och resultat. Kapitlet kommer att ta fasta på tankar som vi har om metoden och resultatet. Dessutom kommer det diskuteras arbetes styrkor och svagheter som arbetet har. I diskussionskapitlet kommer även fram slutsatser.

Metoddiskussion

Detta arbete ha vi gjort i form av en allmän litteraturstudie. Vi kunde också ha utfört intervjuer för att få svar på våra forskningsfrågor. Vi bestämde oss ändå för allmän litteraturstudie då vårt tema i lärdomsprovet kan uppfattas känsligt för många. Det är också ett tema som kanske inte de utsatta skulle vilja behandla i en intervju. Därför ansåg vi att ett lärdomsprov med temat fattigdom är bättre att genomföra i form av en allmän litteraturstudie. Vårt mål har varit att få med hjälp av vetenskapligt litteratur svar på våra frågeställningar, vi hoppas också att andra som arbetar inom småbarnspedagogiken kommer ha nytta av att läsa vårt arbete.

En allmän litteraturstudie som metod har sina styrkor och svagheter. Styrkor i en allmän litteraturstudie är att det finns rikligt med material som möjliggör en bred kunskapsbas. Då det finns mycket material går det att få trovärdighet i resultatet då man kan se ifall forskning visar lika eller finns det material som säger emot varandra. Vårt arbete behandlar ett tema som det finns mycket information om och är aktuellt i dagsläget, det förstärker trovärdigheten av arbetet och ökar kvaliteten av innehållet.

Svagheter med allmän litteraturstudie är att det inte alltid går att hitta exakt de svaren som skulle behövas. Exempelvis intervjuer eller enkäter kunde ha kunnat vara en alternativ arbetsmetod. Det skulle ha möjliggjort svar som baserar sig på upplevelser

och erfarenheter. Men då det baserar sig på barnens upplevelser så kan det vara svårt att uppnå på ett trovärdigt sätt.

Det kan vara utmanande att hitta rätt typ av trovärdig litteratur som svarar på forskningsfrågorna. Utmanande kan också vara att hitta rätta typen av sökord för att hitta passande svar på våra frågeställningar. Det kräver tid och tålamod då litteraturen ska granskas innan vi bestämmer ifall vi vill använda oss av den eller inte.

Henricson (2017) skriver att den litteratur man använder sig av i sitt lärdomsprov ska vara vetenskaplig litteratur som är från ursprungskällan. För att få fram ett pålitligt resultat lönar det sig att använda sig av artiklar som är skrivna av professionella eller har genomgått "peer review". Detta har beaktats i lärdomsprovet. Vi har varit noggranna med att använda oss av pålitlig litteratur.

Enligt Wenström et al (2013) är allmänna litteraturstudiens mening att beskriva kunskapsläget inom det valda temat. Man väljer analysmetoden på basen av vad man vill få fram och vad arbetets syfte är. Vi har lyckats med att med hjälp av litteratur få fram pålitliga svar på våra frågeställningar.

Backman (1998) beskriver vikten av att beskriva problemet man forskar i för att lättare förstå det valda problemområdet. Vi har beskrivit utförligt problemområdet för att komma fram till ett aktuellt resultat.

Resultatdiskussion

Resultatet i sin helhet är en studie om hur fattigdom kan påverka barn och familjers delaktighet. Resultatet visar att fattigdom har huvudsakligen negativa effekter på barnen och deras utgångsläge i samhället.

Enligt resultatet till frågeställningarna påverkar fattigdom mycket på barnet. Det påverkar på både barnets delaktighet inom småbarnspedagogiken och barnets eget välmående. Den försämrade delaktigheten inom småbarnspedagogiken kommer fram genom barnens gemensamma diskussioner, vad barnen gör på fritiden, vad barnen har

för kläder, vad barnen har för leksaker eller vad barnen har för styrkor. Det kommer lätt fram ojämlikheter bland barnen genom deras diskussioner. De kan sitta och prata med varandra om vad de har gjort exempelvis på veckoslutet eller under sportlovet, vissa kanske har varit utomlands medan andra varit hemma, andra kanske har varit på restaurang medan andra inte haft möjlighet samt har knappt om mat hemma. Här är det viktigt att den professionella inom småbarnspedagogiken frågar barnen frågor som inte skapar känslan om utanförskap hos barnen. Frågor som alla kan svara på exempelvis på basen av sina åsikter och tankar ska vara centrala, tanken är att det inte ska bli "tävling" om vem som har det bättre.

I resultatet kom det också fram att hobbyer ökar orättvisa och försämrad delaktighet bland barnen inom småbarnspedagogiken. Det kan finnas flera barn i gruppen som exempelvis spelar fotboll i ett lag. Via den gemensamma hobbyn kanske barnen blir bättre vänner och har gemensamma samtalsämnen på daghemmet om exempelvis träningarna. Då blir lätt andra utanför. Många barn har en hobby, medan andra barn kanske skulle önska att de skulle ha en hobby men har inte möjlighet till en på grund av familjens ekonomi. Vilket tyvärr leder till försämrad delaktighet inom småbarnspedagogiken.

Enligt resultatet är det inte bara barnet som påverkas negativt av fattigdomen, utan också barnets föräldrar. Föräldrarna är ofta stressande över hur de ska klara av att försörja barnet. Ett barn behöver en trygg miljö att växa upp i, det kan vara svårt för fattiga föräldrar att skapa och uppehålla. Föräldrarna kan ha svårt att få maten, blöjor, kläder, ytterkläder, skidor, skridskor, ryggsäck, inneskor, skor eller leksaker som skulle behövas köpas åt barnet, fastän de mer än gärna skulle köpa de barnet skulle önska att hen skulle ha. Detta kan det vara svårt att hjälpa med som professionell. Inom småbarnspedagogiken ska den professionella också samarbeta tillsammans med föräldrarna. Genom ett bra samarbete främjas barnets delaktighet.

Slutsatser

Vi valde att fokusera på vad hållbar småbarnspedagogik är utifrån FN-agendan 2030, var vi då formade vår rubrik för lärdomsprovet till "Fattigdom och dess inverkan på

barnets delaktighet”. Temat fattigdom och dess inverkan på ett barn var något som intresserade oss båda.

Lärdomsprovet genomfördes med hjälp av regelbundna träffar samt arbete på egen hand. Litteraturen som använts i lärdomsprovet är genom tänkt. För att säkerställa trovärdigheten och dess relevans har vi gått gemensamma diskussioner. Samarbetet och ansvaret över arbetets fortskridning har delats och fungerat bra. Med hjälp av varandras stöd har motivationen hållit under arbetets gång.

Resultatet med lärdomsprovet tyder på att ett barns delaktighet påverkas av fattigdomen. Det som tydligast kom fram av resultatet var att hobbyer, vad man har för saker och vad man gör på fritiden påverkar mycket på delaktighet inom småbarnspedagogiken samt att fattigdomen har en stor påverkan på barnets framtid. Det som mest överraskade oss i resultatet var att det är bebisar i 0–2 års ålder som blir mest utsatta på grund av familjens fattigdom.

Vi hoppas också att vi med vårt lärdomsprov kan väcka tankar och funderingar hos personal inom småbarnspedagogiken samt möjligtvis hjälpa med hur man kunde stöda fattiga barnfamiljer. Fattigdom kan för många kännas som ett privat och känsligt ämne. Det är ändå viktigt att de utsatta vågar be om hjälp när de känner att det skulle behövas.

KÄLLOR

- Anttila, S., 2018, *Kulkua kohti yhteisöllisyyttä-Vanhempien osallisuuden toteutuminen pirkanmaalaisessa päiväkodissa*. Tillgänglig: <https://core.ac.uk/download/pdf/250157196.pdf> Hämtad: 23.2.2022
- Astuto, J., Ruck, M., 2017, *Growing up in poverty and civic engagement: The role of kindergarten executive function and play predicting participation in 8th grade extracurricular activities*, Routledge, ESCOB
- Arcada, 2021, *God vetenskaplig praxis i studier vid arcada*. Tillgänglig: https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2019-06/god_vetenskaplig_praxis_i_studier_vid_arcada.pdf Hämtad: 2.11.2021
- Backman, J., 1998, *Rapporter och uppsatser*, Uppl. 1, Studentlitteratur AB
- Björklund, M., & Paulsson, U., 2012, *Seminarieboken*, Uppl. 2:1, Studentlitteratur AB, Lund
- Cederlund, C., & Berglund, S., 2017, *Socialpedagogik – pedagogiskt socialt arbete*, Uppl. 2, Liber AB
- Cederlund, C., & Berglund, S., 2014, *Socialpedagogik – pedagogiskt socialt arbete*, Uppl. 1, Liber AB
- Daly, M., & Kelly, G., 2015 *Families and poverty: Everyday life on a low income*. Bristol: Policy Press.
- Eskelinen, N., & Sironen, J., 2017, *Köyhyys syitä ja seurauksia*. Tillgänglig: <http://www.eapn.fi/wp-content/uploads/2013/04/Koyhyys-syita-ja-seurauksia-2017.pdf> Hämtad: 11.10.2021
- Friberg, F., 2022, *Dags för uppsats –Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*, Studentlitteratur AB, Lund
- FN-förbundet, 2016, *FN-agendan 2030*. Tillgänglig: <https://fn.se/vi-gor/vi-utbildar-och-informerar/fn-info/vad-gor-fn/fns-arbete-for-utveckling-och-fattigdomsbekampning/agenda2030-och-de-globala-malen/> Hämtad: 29.11.2021
- Forsberg, C., & Wengström, Y., 2016, *Att göra systematiska litteraturstudier*, Uppl. 4, Natur & Kultur, Stockholm

- Forskningsetiska delegationen (TENK), 2012, *God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland*. Tillgänglig: <https://tenk.fi/sv/anvisningar-och-material/GVP-anvisningarna-2012> Hämtad: 2.11.2021
- Giddens, A., 2007, *Sociologi*, Uppl. 4:3, Studentlitteratur AB, Lund
- Granskär, M., & Höglund-Nielsen, B., 2012, *Tillämpad kvalitativ forskning inom hälso- och sjukvård*, Studentlitteratur, Lund.
- Hakovirta, M., & Kallio, J., 2020, *Lapsiperheiden köyhyys & huono-osaisuus*, Tallinna, Vastapaino
- Hakovirta, M., & Rantalaiho, M., 2012, *Taloudellinen eriarvoisuus lasten arjessa*. Tillgänglig: <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/37848/Tutkimuksia124.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, Hämtad: 3.3.2022
- Hem och skola, 2019, *Dagisbarometern – Från information till äkta delaktighet*. Tillgänglig: <https://www.hemochskola.fi/material/dagisbarometern-2019/> Hämtad 9.12.2021
- Heinonen, K., 2018, *Lapsiperheiden köyhyys sosiaalityöntekijöiden käsityksissä*. Tillgänglig: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/57375/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201803211806.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Hämtad: 23.2.2022
- Henricson, M., 2017, *Vetenskaplig teori och metod*, Uppl. 2, Studentlitteratur
- Hetemäki, M., 2011, *Köyhyys, työttömyys, tuottavuus ja kestävyys*. Tillgänglig: <http://www.taloustieteellinenyhdistys.fi/images/stories/kak/KAK12011/kak12011hetemaki.pdf> Hämtad: 7.11.2021
- Hietaniemi, L., 2016, *Fattigdomsriskerna bland barn högre i Helsingfors än i hela Finland*. Tillgänglig: <https://www.kvartti.fi/sv/artiklar/fattigdomsriskerna-bland-barn-hogre-i-helsingfors-i-hela-finland> Hämtad: 20.10.2021
- Hilmarsson, H., 2020, *Coachande ledarskap för samarbete, effektivitet och hälsa*, Uppl. 2:1, Studentlitteratur AB, Lund

Iivonen, E., & Pollari, K., 2020, *Deltagande och delaktighet*. Tillgänglig: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162406/STM_2020_29_rap.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 7.11.2021

infoFinland.fi, 2020, *Småbarnspedagogik*. Tillgänglig: <https://www.infofinland.fi/sv/livet-i-finland/utbildning/utbildning-for-barn/dagvard> Hämtad: 7.4.2022

Institutet för hälsa och välfärd, 2020, *Främjande av delaktighet*. Tillgänglig: <https://thl.fi/sv/web/ledningen-av-framjandet-av-halsa-och-valfard/framjande-av-delaktighet> Hämtad: 5.12.2022

Institutet för hälsa och välfärd, 2015, *Osallisuutta edistämällä vähennetään eriarvoisuutta*. Tillgänglig: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/128983/Osallisuus_final_17.11.2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 21.4.2022

Institutet för hälsa och välfärd, 2020, *Lapset ja perheet*. Tillgänglig: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/elamankulku/lapset-ja-perheet> Hämtad: 9.1.2022

Karvonen, S., & Salmi, M., 2016, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, *Lapsiköyhyys Suomessa 2010-luvulla*. Tillgänglig: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131589/URN_ISBN_978-952-302-742-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 25.10.2021

Lag om småbarnspedagogik 13.7.2018/540, Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2018/20180540> Hämtad: 9.1.2022

Lapsen oikeudet, 2019, *Liian moni lapsi kärsii köyhyydestä*. Tillgänglig: <https://www.lapsenoikeudet.fi/blogi/liian-moni-lapsi-karsii-koyhyydesta/> Hämtad: 9.1.2022

Jacobsen, D., 2007, *Förståelse, beskrivning och förklaring: Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*, Studentlitteratur AB, Lund

Justitieministeriet, *Vad betyder likabehandling?*. Tillgänglig: <https://yhdenvertaisuus.fi/sv/vad-betyder-likabehandling-> Hämtad: 5.1.2022

- Mitchell, L., & Meagher-Lundberg, P., 2017, *Brokering to support participation of disadvantaged families in early childhood education*. Tillgänglig: <https://web-s-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&sid=8b361e35-317e-448c-9ad9-e1b888487f60%40redis> Hämtad: 6.4.2022
- Mäkinen, P., Raatikainen, E., Rahikka, A., Saarnio, T., 2011, *Ammattina sosionomi*, uppl.1, WSOYpro Oy, Helsingfors
- Nivala, E., & Ryyänen, S., 2015, *Sosiaalipedagogiikka -kohti inhimillisempää yhteiskuntaa*, E-bok. Tillgänglig: <https://www.ellibslibrary.com/sv/reader/9789523455672> Hämtad: 2.11.2021
- Nordens välfärdscenter, 2013, *Fokus på barnfattigdom*. Tillgänglig: <https://nordicwelfare.org/wp-content/uploads/2017/10/BarnfattigdomSLUT.pdf> Hämtad: 6.11.2021
- Partio, L., 2019, *Lapsiperheiden köyhyys – tilastoja, tutkimuksia ja tarvittavia tekoja*. Tillgänglig: <http://www.eapn.fi/wp-content/uploads/2019/04/Lapsiperheiden-köyhyys--tilastoja-tutkimuksia-ja-tarvittavia-tekoja-kevät-2019.pdf> Hämtad: 7.3.2022
- Perälä, M., 2020, ”Kyllä sitä selviää ilman rahaa kun on pakko”. Tillgänglig: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/123276/PeräläMarianne.pdf?sequence=2&isAllowed=y> Hämtad: 7.3.2022
- Poutiainen, H., Hakulinen, T., Laatikainen, T., Kettunen, T., 2015, *Public health nurses' concerns in preschool-aged children's health checkups*. Tillgänglig: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1744987115604660> Hämtad: 14.3.2022
- Psykologiguiden, *Psykologilexikon*. Tillgänglig: <https://www.psykologiguiden.se/psykologilexikon/?Lookup=samhörighet,%20tillhörighet> Hämtad: 16.4.2022
- Rauhut, D., 2013, *Barnfattigdom*, Uppl. 1, Studentlitteratur AB, Lund
- Ridge, T., 2011, *childhood poverty, participation or engagement or involvement*, Children & Society

Rädda Barnen, 2021, *Lapsen ääni -kysely 2021*. Tillgänglig:
<https://www.pelastakaalapset.fi/ajankohtaista/kampanjat/lapsen-aani/>, Hämtad:
13.4.2022

Utbildningsstyrelsen, 2022, *Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022*.
Tillgänglig: <https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/8284440>
Hämtad: 12.3.2022

Utbildningsstyrelsen, 2022, *Köhyys*. Tillgänglig:
<https://www.oph.fi/fi/oppimateriaali/miina-ja-ville-opettajan-oppaita/miina-ville-ja-oikeudenmukaisuus-15> Hämtad: 5.1.2022
Utbildningsstyrelsen, 2022, *Köhyys*.
Tillgänglig: <https://www.oph.fi/fi/oppimateriaali/miina-ja-ville-opettajan-oppaita/miina-ville-ja-oikeudenmukaisuus-15> Hämtad: 5.1.2022

Salmi, M., Mäkelä, J., Perälä, M., Kestilä, L., 2012, *Barnet växer upp i kommunen – hur kan kommunen stöda barnets välfärd och minska risken för utslagning?*. Tillgänglig:
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/90858/URN_ISBN_978-952-245-760-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y Hämtad: 10.3.2022

Salmi, M., & Närvi, J., 2018, *Äitien arvioita perheen taloudellisesta tilanteesta ja hyvinvoinnista FinLapset 2018-kyselyssä*. Tillgänglig:
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/144069/URN_ISBN_978-952-343-831-6.pdf?sequence=1&isAllowed=y, Hämtad: 4.3.2022

Salomaa, T., 2014, *Lapsiperheiden köyhyys*. Tillgänglig:
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/43840/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201406252150.pdf?sequence=1&isAllowed=y> Hämtad: 9.1.2022

Sininauhaliitto, 2019, *Lapsiperheen köyhyydellä on pitkä varjo*. Tillgänglig:
<https://www.sininauhaliitto.fi/ajankohtaista/lapsiperheen-koyhyydella-on-pitka-varjo/>
Hämtad: 23.2.2022

Social- och hälsovårdsministeriet, *Främjande av delaktighet*. Tillgänglighet:
<https://stm.fi/sv/delaktighet> Hämtad: 7.11.2021

Socialstyrelsen, 2020, *Barns delaktighet*. Tillgänglig:
<https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/arbetsmetoder-och-perspektiv/delaktighet/barns-delaktighet/> Hämtad: 4.1.2022

Statsrådet, ”*Finland är ett alltmer jämlikt och likställt land där varje människa är värdefull och förtroendet ökar*”. Tillgänglig:

<https://valtioneuvosto.fi/sv/marin/regeringen/regeringsprogrammet/ett-rattvist-jamlikt-och-inkluderande-finland> Hämtad: 8.1.2022

Tilastokeskus, *Ekonomisk utsatthet*. Tillgänglig:

https://www.stat.fi/meta/kas/pysyva_pienitul_sv.html Hämtad: 5.1.2022

Vernerinet, 2020, *Voimaantumisen*. Tillgänglig:

<https://verneri.net/yleis/voimaantumisen> Hämtad: 19.4.2022

Wengström, Y., Forsberg, C., Eriksson, K., 2013, *Systematiska litteraturstudier i utbildningsvetenskap*, Uppl. 1, Natur Kultur Läromedel

Ympäristöministeriö, *Mitä on kestävä kehitys*, Tillgänglig: <https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys> Hämtad: 21.4.2022

BILAGOR

Bilaga 1: *Presentation av artiklar*

<i>Författare och årtal</i>	<i>Titel</i>	<i>Syfte</i>	<i>Metod</i>	<i>Resultat</i>
Anttila, S., 2018,	yhteisöllisyyttä- Vanhempien osallisuuden toteutuminen Kulkua kohti pirkanmaalaisessa päiväkodissa.	Hur främja föräldrarnas delaktighet inom småbarnspedag ogiken ur personalens och föräldrarnas synvinkel.	Arbete på magisternivå. Kvalitativ forskning och intervju.	Enligt forskningen känner föräldrarna sig delaktiga.
Astuto, J., Ruck, M., 2017	Growing up in poverty and civic engagement: The role of kindergarten executive function and play predicting participation in 8 th grade extracurricular activities,	Att få reda på följder som fattigdom i barndomen kan hämta med sig, som exempelvis brist på delaktighet och tillhörighet i samhället.	Följa med barnen från daghem till årskurs 8, intervjuer/uppføljni ng.	Barnen som känner delaktighet i barndomen har positiv inverkan på barnets framtid. Där med försämrad delaktighet påverkar på barnets framtid negativt. Fattigdom är en faktor som påverkar negativt

<p>Hakovirta, M., & Kallio, J., 2020</p>	<p><i>Lapsiperheiden köyhyys & huonosaisuus</i></p>	<p>Syftet är att få en helhetsbild gällande barnfamiljers fattigdom. Dessutom hur föräldrarnas fattigdom påverkar familjen och barnen.</p>	<p>I boken är skrivern på basen av olik litteratur. Den riktar sig till beslutsfattare, studenter inom social- och hälsovården samt lärare och yrkesverksamma inom detta område. Boken är gjord av Kallio som är professor i socialt arbete och Hakovirta som är docent vid Åbo universitet.</p>	<p>I undersökningen kommer det fram hur svårt det är att intervjua barn på ett pålitligt sätt. Det kommer ändå fram att det är viktigt att barnens röst hörs gällande deras upplevelser om exempelvis deras fattigdom.</p>
<p>Hakovirta, M., & Rantalaiho, M., 2012,</p>	<p>Taloudellinen eriarvoisuus lasten arjessa.</p>	<p>Få mera information om hur barnen påverkas av fattigdom.</p>	<p>Det har gjorts intervjuer med barnen. Dessutom har skriftligt material samlats in.</p>	<p>Barnen upplever det utmanande att ha mindre ekonomiska resurser i familjen. Barnen upplever det också jobbigt att andra jämnåriga har tillgång till större ekonomiska resurser.</p>

Heinonen, K., 2018	Lapsiperheiden köyhyys sosiaalityöntekijöiden käsityksissä.	Ta reda på professionellas uppfattning om barnfamiljernas fattigdom.	Kvalitativ forskning med kombination av gruppintervju och intervju.	Professionella har kunskap om fattigdom bland barnfamiljer samt vad fattigdom kan orsaka för barn och påverka i framtiden.
Hietaniemi, L., 2016	<i>Fattigdomsrisker bland barn högre i Helsingfors än i hela Finland</i>	Syftet är att få reda på fattigdomsrisker och benägenheten.	Baserar sig på statistik från statistikcentralen (inkomstfördelningssstatiken). Analys över statistiken.	Föräldrar som är fattiga ökar fattigdomsrisker. Dessutom barnfamiljer med småbarn är mera benägna för högre fattigdomsrisk. Dessutom kommer det fram hur ort kan också ha en påverkan på fattigdomen, barn i Helsingfors är mera utsatta än annanstans i Finland.

Mitchell, L., & Meagher-Lundberg, P., 2017	Brokering to support participation of disadvantaged families in early childhood education.	Främja delaktighet bland barnen inom småbarnspedagogiken vilka kommer ifrån fattiga familjer.	Undersökning gjord i Nya Zeeland.	Småbarnspedagogikens kostnad och kulturella relevansen hindrar delaktigheten för fattiga barnfamiljer.
Nordens välfärdscenter 2013	<i>Fokus på barnfattigdom</i>	Syftet är att få fram hur man kan påverka på mildrande av barnfattigdom.	Samlingshäfte om barnfattigdom	Resultatet visar att barnfattigdom är en struktur som kräver aktiv motarbetande. Faktorer som skolmat, skolgång och fritidsaktiviteter.
Perälä, M., 2020	”Kyllä sitä selviää ilman rahaa, kun on pakko”	Få en uppfattning om hur barnfattigdom kan påverka och hur ålder kan påverka på upplevelsen av fattigdom. Dessutom hurdana följer det kan ha.	Baserad på ett diskussionsforum från två tidningar och dess analysering gällande barnfattigdom.	Barnfamiljer som är fattiga har ofta sämre boendeförhållanden, ingen utbildning, arbetslösa och saknar sociala förhållanden. Dessutom kan fattigdom skapa sämre förutsättningar inför barnets framtid ex. ökar

				risken för till brottslighet, tonårsgraviditet, mental ohälsa eller omotiverad skolgång.
Poutiainen, H., Hakulinen, T., Laatikainen, T., Kettunen, T., 2015	, <i>Public health nurses' concerns in preschool-aged children's health checkups.</i>	Syftet är att ta fram oron gällande barnens hälsa. Dessutom hur fattigdom påverkar på barnens hälsa och välbefinnande.	Fokusgrupp intervjuer.	Det kommer fram hur det finns oro kring barnens hälsa och utveckling. Barn som växer upp i fattiga familjer är mera benägna för sämre hälsa och välbefinnande. Dessutom tas det fram hur viktigt arbete pedagogerna gör och hur multiprofessionellt arbete stöder barnets hälsa.

Rauhut, D., 2013	<i>Barnfattigdom</i>	Syftet i denna artikel är följder av barnfattigdom. Dessutom hur familjens och föräldrarnas välbefinnande påverkar på barnens välmående.	Flervetenskaplig bok riktad mot studenter och yrkesverksamma inom socialt arbete samt studenter inom samhälls- och beteendevetenskapliga ämnen.	Det kommer fram i resultatet hur det kan bli negativa konsekvenser i vuxenlivet. Det kommer även upp hur barnens upplevelse och uppfattning är närvarande. Konsekvenserna kan vara emotionella och sociala.
Ridge, T., 2011	childhood poverty, participation or engagement or involvement,	Få reda på hur barnet upplever fattigdom.	Barnen har blivit intervjuade om hur de upplever att fattigdom påverkar på dem.	Barnen upplevde brist på resurser, exempelvis kläder och leksaker.
Salmi, M., & Närvi, J., 2018	<i>Äitien arvioita perheen taloudellisesta tilanteesta ja hyvinvoinnista FinLapset 2018-kyselyssä</i>	Syftet är att få fram mammors upplevelser gällande familjens fattigdom.	Denna studien är en fortsättning på tidigare forskning om familjernas erfarenhet.	Resultatet visar hur fattiga barnfamiljer har flera benägenheter som ex. anorexi och sängvätning. Dessutom barnens upplevelser beskrevs negativt i undersökningen.

<p>Salmi, M., Mäkelä, J., Perälä, M., Kestilä, L., 2012</p>	<p><i>Barnet växer upp i kommunen – hur kan kommunen stöda barnets välfärd och minska risken för utslagning?</i></p>	<p>Att få reda på vad som är goda förrättningar för barnets uppväxt och trygghet.</p>	<p>Institutet för hälsa och välfärd, en samling av information.</p>	<p>Resultatet visar hur basbehoven har en stor betydelse för barnets välbefinnande. Det kan handla om mat, sömn, trygghet, omgivning, hygien mm. Här kommer också fram hur ensamstående föräldrar har högre risk för att inte kunna uppfylla barnets behov. Det kommer också fram hur stor betydelse daghemmet har för barnets utveckling.</p>
<p>Sininauhaliitto, 2019,</p>	<p>Lapsiperheen köyhyydellä on pitkä varjo.</p>	<p>Få reda på fattigdomens konsekvenser för barn.</p>	<p>Artikel skriven av Tiina Ristikari, doktor i samhällsvetenskap.</p>	<p>Fattigdom påverkar på barnet, föräldrarna och barnets framtid.</p>
<p>Statsrådet</p>	<p><i>”Finland är ett alltmer jämlikt och likställt land där varje människa är värdefull och förtroendet ökar”</i></p>	<p>Syftet med denna artikel är att få fram samhällseliga strukturer och dess påverkan på familjens</p>	<p>Sammanställning av information på statsrådet.</p>	<p>Här visar resultatet hur familjens bundenhet till utkomststöd påverkar på familjens påbörjande av</p>

		ekonomi och fattigdom och hur det påverkar på delaktigheten.		arbete. Dessutom kommer det fram hur att främja välfärd, hälsa, funktionsförmåga, arbetsförmåga, den sociala tryggheten och minska skillnaderna i hälsa och välfärd. Detta förskräcker att strukturella, samhälleliga och politiska förändringar är viktiga att ske.
--	--	--	--	--

Bilaga 2: Kategorisering av resultatet

<i>Kategori & vald rubrik</i>	<i>Artikel</i>	<i>Teman i artiklarna</i>	<i>Besvarar frågeställning</i>
Ekonomisk utsatthet och dess påverkan på	Perälä 2020 Heinonen 2018	Försämrad delaktighet. Faktorer som	<i>Besvarar första frågeställning "Hur</i>

delaktighet	<p>Hakovirta & Rantalaiho 2012</p> <p>Hakovirta & Kallio 2020</p> <p>Hietaniemi 2016</p> <p>Nordens välfärdscenter 2013</p> <p>Salmi & Närvi 2018</p> <p>Sininauhaliitto 2019</p>	<p>påverkar på försämrade delaktighet.</p> <p>Hobbyn & materielbrist och dess påverkan på delaktigheten</p> <p>Ekonomisk utsatthet påverkan på känslor och upplevelse.</p> <p>Föräldrars fattigdom och dess påverkan på barnets delaktighet.</p>	<p><i>inverkar fattigdom på barnets och familjens delaktighet inom småbarnspedagogiken?"</i></p>
Pedagogernas främjande av delaktighet inom småbarnspedagogik	<p>Salmi & Mäkelä et al. 2012</p> <p>Ridge 2011</p> <p>Poutiainen & Hakulinen et al. 2015</p> <p>Hakovirta & Kallio 2020</p> <p>Mitchell & Meagher-Lundberg 2017</p> <p>Statsrådet</p>	<p>Viktigt med barnets välbefinnande och hälsa.</p> <p>Pedagogerna stöder en trygg uppväxt i samarbete med föräldrarna.</p> <p>Pedagogerna stöder barnens växelverkan med jämnåriga.</p> <p>Multiprofessionellt samarbete gynnar fattiga barnets delaktighet.</p>	<p>Besvarar andra frågeställningen <i>"Hur kan delaktigheten bland fattiga barnfamiljer främjas inom småbarnspedagogiken?"</i></p>

		<p>Positiva effekter av att delta i småbarnspedagogisk verksamhet.</p> <p>Finland strävar efter jämlikhet och jämställdhet, detta arbetar även pedagogerna för att stärka delaktighet hos barnen.</p> <p>Politiska åtgärder kan underlätta barnens möjligheter för delaktighet.</p>	
<p>Ekonomisk utsatthet och dess påverkan på barnets framtid</p>	<p>Rauhut 2013 Astuto & Ruck 2017</p>	<p>Barfattigdom kan orsaka negativa konsekvenser i framtiden.</p> <p>Orsakar emotionella och sociala följder.</p> <p>Erfarenheter av fattigdom hos barn på daghem orsakar också konsekvenser in i framtiden, ex. låg utbildningsnivå & arbetslöshet</p>	<p>Besvarar tredje frågeställningen <i>”Hur påverkar fattigdom barnets framtid?”</i></p>